
Fintorps och Sniparps byar

En inventering utförd under åren 1986-1988

Arbetet har bedrivits i studiecirkelform i

Frikyrkliga studieförbundets regi

Layout och utskrift: Ola Sundberg

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Förord	sid.1
Fintorps by i Forserums socken	sid.1
Byarna och knekthållet	sid.5
Älvsborgs lösen	sid.5
Utdrag ur Tveta härads tings- rätt	sid.8
Ur "Älvsborgs lösen 1571	sid.12
Storskifte och Laga skifte	sid.14
Fintorp Södergård	sid.14
Gästgiveri	sid.23
Storskifte Fintorp Norrgård	sid.24
Sniparps by i Forserums socken	sid.34
Storskifte Sniparps Södergård	sid.34
Storskifte 1799 Sniparps Norrgårdar	sid.39
Fintorps skola	sid.44
Fintorps Missionshus	sid.47
Hantverkare	sid.51
Jordbruket förr i tiden	sid.52
Sjukvården m.m.	sid.53
Rommerna	sid.55

**Den blickar aldrig framåt som inte kan blicka bakåt
Den sörjer illa för barnbarn som saknar intresse för farfar.
Den vet föga om rummet som inte har känsla för tiden.
Den tänker föga på andra som blott lever här och nu**

Alf Henriksson

Det är kärleken till vår hembygd och intresset för våra förfäder, som levt och arbetat här i gången tid, som inspirerar oss till denna lilla skrift. Vi är väl medvetna om de brister den har.

FINTORPS by och SNIPARS by samt gården Ekön utgör tillsammans en "rote". Det är om denna rote som vi arbetat i en studiecirkel och försökt skriva ner det som kan vara av intresse för kommande generationer.

**ROTE: Den del av ett område
(t ex en socken)
som höll egen soldat, underhöll egna fattiga
och hade eget brandskydd m m. Även för
skolundervisning, husförhör förekom
roteindelning.**

Flera av gårdarna har ägts inom samma släkt i många generationer. Den släkt, som varit bosatt längst i Fintorp, fanns här redan på slutet av 1600-talet och finns här ännu. Tack vare detta har vi fått tillgång till en del handlingar om byn, såsom arvsskiften, hemmanklyvning, undantagskontrakt, gamla brev, skifteshandlingar, kartor från Storskiftet 1793 och Laga skiftet 1880 mm.

Vi har studerat domböcker samt framför allt mikrofilmer. Det finns husförhörlängder från 1717-1895. Mantalslängder fanns från 1643 och Laga bok från år 1635 för Forserums socken.

Vi har intervjuat flera äldre människor som bor här och andra som flyttat ut härifrån.

En deltagare i vår cirkel är 84 år. Han har alltid varit bosatt i byn och är nu fjärde generationen på den gård han äger. Det är många förändringar här i bygden som han har kunnat berätta om.

Fintorps by i Forserums socken

Fintorps by är belägen 306,22 m.ö.h. utmed den gamla landsvägen Jönköping-Kalmar. Denna väg, som förr var en betydande handelsväg fanns redan på slutet av 1600-talet. Vägen har i stort sett samma utseende som då. Den är backig och krokig och går runt mossar och åkrar. Vägen har aldrig byggts om här och är nu ett verkligt kulturminne.

Naturen är mycket vacker med omväxlande fina ängar och löv- och barrskog. De flesta boende här har haft jordbruk till huvudnäring. Till alla gårdarna finns också skogsmarker.

Mitt i byn ligger Fintorps vägskaal. I gamla handlingar benämns detta "Fentörpavegsäl" (1700-talet). Här växer en mycket gammal ek. Just här i vägskalet var förr en mötesplats för ungdomar. De samlades på lördagskvällarna till dans. Det kunde då gå ganska livligt till här det berättats

Vägen Fintorp-Forserum möter här landsvägen Jönköping-Kalmar. Den utgör även gräns emellan Fintorps Södergårdar och Fintorps Norrgårdar. Rummaånstenserydsån utgör gräns mot Stenseryds ågor. Genom byn rinner Bjursbäcken, även kallad Hyvlabäcken. Denna bäck var betydligt större förr, då den kunde driva en mindre såg, stickhyvel m.m.

Före laga skiftet år 1880 låg alla byggnader, som tillhörde Fintorps Södergårdar, på den plats där nu Ellen Larssons gårdsbyggnader är belägna.

Fintorps Norrgårdar var belägna på den gård, som nu Eva Svensson äger.

Fintorp bestod först av en enda gård. Bonden, som då brukade gården, delade den mellan sina två söner.

Han hade flera döttrar också, men de ärvde troligen inget.

Det äldsta vi med säkerhet vet om Fintorps Gästgivaregård i Forserums socken är följande:

Gästgivaren **Sven i Finnetorp**, som det hette då, bodde här. Han var född i mitten av 1500-talet och dog 1609. Hans första hustru hette **Kerstin**, den andra hette **Ingeborg**. Deras barn var:

Per Svensson död år 1648

Sigfrid Svensson död år 1653

Elin, gift med **Lars Andersson**

Fintorps Södergård delades i tre delar. År 1650 arbetar och bor nästa generation på gästgivaregården.

Per Svensson och hans hustru Ingeborg överlämnade gården till sonen **Anders Persson** och dennes hustru **Karin**.

Sigfrid Svensson och hans hustru Ingegerd överlämnade gården till sonen **Sven Sigfridsson** och dennes hustru **Ingrid Svendsdotter**.

Lars Andersson och hans hustru Elin säljer sin gård till mågen **Mattis Sigfridsson** och dennes hustru **Elin Larsdotter**.

Anders Persson och Sven Sigfridsson driver nu gästgiveriet tillsammans.

Mattis Sigfridsson med hustru Elin Larsdotter bor i Fintorps Norrgård. Mattis är nämndeman och de har sju barn.

Den 10 mars år 1685 blev ladugård och lösöret förbränt för Sven Sigfridsson i Södergården i Fintorp. Antecknat i domboken för Tveta häradssting står att Sven Sigfridsson, hustrun och änkan blev helt fria för branden.

Förste gästgivaren Sven i Finnetorp och Anders i Finnetorp, som står omnämnda i "räkenskaperna", vid Älvsborgs lösen*, var med säkerhet bröder.

En av de äldsta handlingarna, där man mera i detalj kan studera boendet och boende i "Forsarums" socken torde vara räkenskaperna för Älvsborgs lösen år 1551. Trots dess höga ålder, 415 år, är räkenskaperna väl bevarade. Räkenskaperna upptar 44 skattskyldiga i Forserums socken, däribland sju "biskopsbönder" som brukade de biskopsägda gårdarna.

En av dessa biskopsbönder - den vad avser lösören rikaste bonden i hela socknen - var "Anders i Finna-torp. Han ägde i penningar 20 mark.

Han ägde vidare:

Silver 76 lod

Koppar 6 skålpund

Gilla oxar 2

Övriga oxar 2

Kor 14

3 års nöt 4

3 års nöt 3

2 års nöt 4

1 års nöt 2

Får 11

Getter 11 (endast en bonde till hade getter)

Svin 9

Övrigt av värde:

50 mark samt ytterligare

löst i penningar 82, 1/2 mark.

Längden för Forserums socken avslutades med angivande av "skattebeloppet" nämligen:

Summa av Forsarums socken: Penningar 922 mark 4 öre.

Av räkenskaperna framgår vidare hur viss lösegendom värderas och beskattas, nämligen:

Tenn, skålpund (425 gr.)värde	10 mark	skatt	1 mark
Mässing	" 10 "	"	1 "
Koppar	" 7 1/2 "	"	6 öre
Gill, fullgod oxe	" 15 "	"	12 "
Annan oxe	" 12 1/2 "	"	10 "
Ko	" 10 "	"	1 mark
1 års ungnöt	" 7 1/2 "	"	6 öre
3 års nöt	" 5 mark	"	4 "
2 års nöt	" 2 1/2 "	"	2 "
1 års nöt	" 10 öre	"	1 "
Bock och get	" 10 öre	"	1 "
Får	" 10 öre	"	1 "
Svin	" 10 öre	"	1 öre

*Älvsborgs lösen: Se not. sid 12

Byarna och knekthållet

1682 skrevs kontrakt mellan Kronan och länets bönder för det ständiga knekthållet. I detta kontrakt bestämdes att ur Jönköpings län skulle det till Jönköpings Kungliga Regemente ställas upp 1100 man samt till Kalmar Kungliga Regemente 402 rotar eller knektar. Sammanlagt skulle Jönköpings län ställa upp 1501 knekterotar. Dessutom tillkom befälsboställen och de så kallade ryttartorpen.

Älvsborgs lösen

År 1571 skulle fästningen Älfsborg lösas tillbaka från danskarna med 150.000 rdr. En tiondel av den deklarerade förmögenheten skulle var och en betala till kronan.

År 1613 var det dags att än en gång betala en lösensumma för fästningen till danskarna. Denna gång var beloppet 1 million rdr. Nu upptogs en personskatt. Hantverkare fick betala 6 daler och drängar 2 daler. Uppbördslängderna är av stort intresse för släkt- och hembygdskforskare.

Rusthållet Nr 11 i Fintorp

Mönstringsrulla år 1692 är den första mönstringsrullan för kavalleriet av det nya indelningsverket av år 1690.

Gamle korpralen **Anders Jonsson**, som tjänat kronan i 36 år får avsked år 1688 med underhåll. Han avled år 1709.

År 1695 består rusthållet nr 11 i Fintorp, ryttmästare Johan Mörners kompani, Smålands Kavalleriregemente av frälsefogden **Per Jonsson Sjöberg**, Fintorps Södergård, **Harald Jonsson**, Stenseryd och **Nils Jonsson**, Fintorps Norrgård.

1700-talet började illa.

Det stora Nordiska Kriget utbryter år 1700. Sveriges fiender drog in i Sverige i ett förödande krig som varade i 21 år. När freden kom låg det svenska östersjöväldet i grus och aska.

Forserums bönder skulle utrusta en ryttare och hålla denne med ett torp. I gengäld befriades rusthållet från skatter och rotering (indelning) i rotar för underhåll

av soldater.

Ryttare för nr 11 Fintorp blev nu **Nils Månsson**. Det finns noterat att Nils Månssons häst dog 1701. Han skaffade sig en ny häst i slaget vid Klissov den 9 juli 1702.

Nils Månsson dog (blev slagen död på) den 29 juli år 1703. Regimentet var då bara 800 man och de befann sig vid Lautenberg i Polen.

Den 2 juli år 1704 blev **Casper Adamsson** ryttare för nr 11 Fintorp. När Casper Adamsson kom låg armén stilla. Den 9 juni drog armén sakta mot Warschawa.

Rusthållet nr 11, Fintorp

Per Jonsson är frälsefogde åt Sjöblad år 1688. Han bodde då i Hökhult.

År 1688 lånar **Anders Jonsson Frost** i Fintorp Södergård pengar för fattigdoms skull av **Per Jonsson Sjöberg** i Hökhult. Anders och Per var släkt, men det är ej noterat på vilket sätt.

Den 1 mars 1692 köper Kronolänsman **Per Jonsson Sjöberg** Södergården i Fintorp av **Anders Jonsson Frost** och hans hustru **Ingigård Bark**.

Han betalar 60 daler silvermynt och han har tidigare betalat halva munderingen och två tunnor spannmål. Han betalar även innevarande års augment och kommande års augment enligt förskrivning den 5 juni 1692.

Augmensthemman = hemman vars ränta (skatt) anvisats till understöd år rusthåll då dess stamhemman ej var tillräckligt bärkraftigt för att ensamt utgöra ett rusthållsnummer.

Kronolänsman **Per Jonsson Sjöberg** blev gästgivare då han köpt Fintorps Södergård. Det har då funnits gästgiveri sedan år 1670. Gården omfattade ett mantal (mt) alltså hela Södergården, som även kallades "Länsmansgården".

Per var född år 1661 i Öggestorps församling, son till **Jon Månsson**, som arrenderat gården Sjöberg under en tid av 26 år av jordägaren Ribbing. Namnet Sjöberg tog de av gårdens namn.

Per Sjöberg gifte sig med **Margareta Johansdotter Redenia** (prästdotter), född år 1658, död barnlös i Fintorp år 1706. **Per Sjöberg** gifte sig andra gången med **Annika (Anna) Eriksdotter Klint**, född i Järsnäs prästgård år 1688 (död i Fintorp år 1767).

De vigdes i Järsnäs prästgård år 1706. Annika var dotter till kyrkoherden i Järsnäs och Forserums församlingar, **Ericus N. Klint** och hans hustru **Judit Jonsdotter Edera**.

Per och Annikas barn.

Dottern **Margareta** född år 1707 gift år 1724 med Korpralen **Jonas Alberg** från Broddarp.

De fick följande barn:

Peter	född 1742
Benjamin	född 1745
Abraham	född 1746

Alla barnen dog vid spädd ålder.

Alberg med sin hustru och barn vara bosatta på den del av Södergården som kallas Albergs ännu idag.

Dottern **Annika** född år 1710, gift med **Per Jönsson Grankvist**. De brukade först hovslagargården Botarp i 10 år. Denna gård hade hovslagaren vid Jönköpings kompani, Smålands Regemente, **Benjamin Ror** som lönebeställe. Botarp. som nu hör till Malmbäcks församling hörde på den tiden till Forserums församling. Per Jönsson Grankvist var en tid betjänt hos Godsägaren på Viresjö säteri. Det var då han begåvades med namnet Grankvist. År 1736 köper Per Jönsson Grankvist 1/2 skattehemman i Fintorp Norrgård, för 100 daler (eller 120 karoliner silvermynt).*

Per Sjöberg och Annika Klints son

Jonas Persson Sjöberg född år 1713, död år 1784. Hustrun **Stina Nilsson**, född år 1712 i Vireda Gästgivaregård, Lekeryds socken.

De hade tillsammans 12 barn. Flera av dem dog som små.

Jonas P. Sjöberg köper av sin styvfar Benjamin Ror år 1739 1/4 hemman för 60 caroliner och av sin mor Annika för 100 caroliner allt i Fintorp Norrgård. Han står som ägare av 1/2 skattemantal. Han är bonde och gevärssmed. Av deras barn blev flera bönder i Fintorp.

Nils Sjöberg, född 1738

Fintorps Södergård

Petter Sjöberg född 1745

Fintorp Södergård

Erik Sjöberg född 1742

Hemmansägare, Fintorp

Norrgård. Ägare av en

gård vid skiftet Fintorps

S. Danneman.

Nils Sjöberg

född år 1738, död år 1793.

Hustrun **Catarina Jönsdotter**, född år 1746, död år 1824.

Barn:

Abraham Sjöberg född år 1770

Isak född år 1774

Nils född år 1778

Maria född år 1780

Stina född år 1782

Jonas född år 1786

Abraham Sjöberg

Hustru **Maria Cristina Friberg**.

Ägde också en gård vid skiftet Fintorp S. Flyttade år 1799 till Flisby församling.

Isak Sjöberg

Född år 1774.

Hustru **Catarina Benjaminsdotter**, född år 1776.

Hemmansägare, se Fintorps Norrgård.

När kronolänsman Per Sjöberg dör år 1714 gifter änkan Annika sig för andra gången, nu med Hovslagaren Benjamin Ror, född år 1684 i Sazhen i Tyskland, nu bosatt i Botarp sedan år 1709. Han blev då gästgivare efter Annikas förste man. De var en tid ägare till ett helt mantal Södergården, Fintorp. De har flera barn. Benjamin Ror dör år 1740.

Änkan Annika gifter sig då för tredje gången, nu år 1744 med **Cornerlius Berg**, född 1703. Äktenskapet blev barnlöst. Annika dör år 1767. Cornerlius dör 1773.

Benjamin Rors och Annikas barn:

Daniel Benjaminsson född år 1727

gift med **Elin Andersdotter**

De var även bosatta på Södergården

Benjamin Danielsson född år 1767

var ägare till en gård vid

skiftet Fintorp S. Han står

även skriven som f.d.

riksdagsman gift med **Catarina**

Olofsdotter, född i Malmbäck.

Vidare ägare till denna gård blev

Benjamin Danielssons äldsta

dotter

Lena Benjaminsdotter född år 1788

gift med **Jonas Jonasson**, född

år 1781 i Nässjö församling.

*Carolin: År 1664 fick markmyntet benämning carolin. 1 enkel carolin är 2 mark. 1 daler carolin är 4 mark. Se not nr.

Vid denna tid finns inget noterat om gästgiveri i Fintorp. Däremot är det nu gästgiveri i Älgaryd, Malmbäcks socken. Detta gästgiveri är beläget utmed landsvägen Jönköping-Kalmar, bara en halv mil från Fintorp.

Lena Benjaminsdotter och Jonas Jonassons

barn äger sedan Södergårdens:

Garvaren **Johan Jonasson**

Forsdal född 1814

Gustaf Jonasson född 1816

Jonas Jonasson född 1820

Carl Petter Jonasson född 1822

Näste ägaren till Södergårdens:

Jonas Jonasson född 1820

hans hustru **Karolina**

Johannisdotter född 1843

Därefter ägdes Fintorp Södergård av två av deras barn:

Klaes Edvard Jonasson född 1877

Gustav Herman Jonasson född 1884

Nuvarande ägare är deras systerdotter

Fröken **Ellen Larsson**.

Benjamin Rors och Annikas son:

Peter Ror dör år 1721. Han var gift med **Catarina Knapp**, född i Hylletofta. De hade tio barn, men av dem syns bara fyra ha nått vuxen ålder..

Det är kanske inte så underligt att Catarina dog 64 år gammal av "älderskrämpor", som det är noterat. Peter Ror studerade vid Uppsala universitet under några år vid mitten av 1700-talet. Han betitlades som "Studenten Peter Ror". Men av denne Peter blev det väl aldrig något "stort". Vi läser i en tidningsartikel i Jönköpings-Posten år 1979, där har skrivits om Smålands söner i Uppsala, Peter Ror från Fintorp, Forserums varom det heter: "Han var sin hustrus man och för övrigt inget annat." Vad han sysslade med vet vi inte, men vi har i husförhörslängder läst att han med sin familj varit bosatt på många olika platser i Fintorp. De bodde på Albergs torp, Stora Ängen, Fintorps torp, Björsabo, Ekön och Föråsen.

Backstugor

På Södergårdens ägor har funnits fler torp och många backstugor. De är nu alla borta, rivna eller bortflyttade. Det var mycket vanligt förr att husen togs ner och byggdes upp på någon annan plats. En del av dessa backstugor vet vi var de varit belägna och de kommer att märkas ut med namn.

Tyvärr är det många som är helt utplånade.

Här följer en del namn på de som vi kan märka ut:

Backstugan, Föråsen

Backstugan, Kullen

Backstugan, Andersberg

Backstugan, Björsabo

Krogen

Fridhem "affären"

Kullmans "hammare"

Kungakällan

Torpet Alberg

Backstugor som vi ej kan placera:

Engholmen

Svenstorp

Hagen

Anders Ror dör 1721

Tveta härads tingsrätt år 1648 1647

Kom för Rätten Sigfrid i Fintorp å skatte och kårade till Anders Knutsson i Lekeryd å crono dragon för slagsmål och överfall i Fintorp på Sigfrid och hans söner Mattis och Sven. Sigfrid har fått ett sår i huvudet och vänstra tumfingret avhugget och sonen Sven i Romenås skador i huvudet i nacken ett blodsår.

Detta förorsakades av som parterna tillstå, att Sigfrids son Mattis i Norra Grav var sänd till dragonen Anders Knutsson med sin skatt på hans tilldelning. Vid Mickelmäss, sista veckan i september red Anders Knutsson till Norra Grav och krävde på årsskatten. Anders Knutsson och Mattis begynte jämka till köp om kor i samma betalning. De blev icke sams på en hel eller halv koppardaler men Mattis lovade sig villja sänja med Anders Knutsson när de kom till Fintorp. Då Anders Knutsson med sin styvfader Hans Jönsson i Eskilstorp kom till Fintorp som Sigfrid bekänner att de befunno sig i gården när Mattis och Anders Knutsson i förstone såta och begynte jämka om korna. Anders Knutsson bjöd för 2 kor 21 dal. kopparmynt men Mattis vill ha 22 dal. km. Mattis

Utdrag ur Tveta Härads tingsrätt 1648:

"Kom till Rätten Sigfrid i Fintorp å skatte och kårade till Anders Knutsson i Lekeryd å crono dragon för slagsmål och överfall i Fintorp på Sigfrid och hans söner Mattis och Sven. Sigfrid har fått ett sår i huvudet och vänstra tumfingret avhugget och sonen Sven i Romenås skador i huvudet i nacken ett blodsår.

Detta förorsakades av som parterna tillstår, att Sigfrids son Mattis i Norra Grav var sänd till dragonen Anders Knutsson med sin skatt på hans tilldelning. Vid Mickelsmäss, sista veckan i september red Anders Knutsson till Norra Grav och krävde på årsskatten. Anders Knutsson och Mattis begynte jämka till köp om kor i samma betalning. De blev icke sams på en hel eller halv koppardaler men Mattis lovade sig villja sänja med Anders Knutsson när de kom till Fintorp. Då Anders Knutsson med sin styvfader Hans Jönsson i Eskilstorp kom till Fintorp som Sigfrid bekänner att de befunno sig i gården när Mattis och Anders Knutsson i förstone såta och bygynste jämka om korna. Anders Knutsson bjöd för 2 kor 21 dal. kopparmynt men Mattis vill ha 22 dal. km. Mattis bekänner att när de icke blevo sams om boskapen svarade Hans i Eskilstorp "I kunnen få den värn än att skatta". Mattis svarade: "Jag begärer ingen annan, jag är intet husbonda lös häst svarade tjäna själv det den onde tager sig. Då drog Anders svärdet och satte under armen. Mattis sade, I haven icke behov att draga svärdet för någon skatt skull och lovade betalning i hansmesso marknad. Detta skedde Mickaelis kvällen. Sigfrid kom och fick tag om hästahuvudet och bad dem låta väl men de voro bråka och blevo vreda. I detsamma högg Anders Knutsson med värjan till Sven i huvudet och till Sigfrid tvenne sår i huvudet och de åtskildes.

Tingsrättens dom följde, föst blev funnet som åklagaren bestå att de funnes i gården i såte, ty icke Edsöret brutit, Altså böte Anders Knutsson för villja sår efter lag 4 och 6 kap 1 Såräm B. 9 dal. för litet och 12 daler

till treskiftes, för slaget på tummefingret 3 dal. till 3skiftes. för Svens huvudsår 20 dal till treskiftes.

Omsider förliktes med Sigfrid om försummelse och sveda. Sigfrid bekommer en tunna malt och behåller sin andel av sakören. Anders Knutsson satte för sig lyktes (red.anm. Ställer borgen för sig)

Anno 1680 onsdagen d 22 December hölls extraordinarie ting och ransakning över för detta Nämndemannen Mattis Sigfridssons dödsfall i Fintorp och Forserum socken i ordin. Tingstad Rogberga. Närvande Edsvurne Nämndemän: Sven i Byhult. Måns i Vårby. Pehr i Lalleryd. Måns i Svinhaga. Nils i Helgaryd. Amund i Lövfälla. Håkan i Bårarp. Anders i Hatten. Sven i Eskilstorp. Tillfrågades de som vore tillstädes och om saken hade någon viss underrättelse att giva angående orsaken samt utgången av detta dödsfall.

Till svars inställde sig den dödes broder Sven Sigfridsson i samma gård i Fintorp, berättandes att änkan och barnen voro av så stor sorg betagne att de inte förmåtte sig till detta förhör inställa utan i sitt ställe fullmäktigat och utsett brodern Sven Sigfridsson vilken giver här över följande berättelse.

Att den avlidne Mattis Sigfridsson är född i Södergården i Fintorp vid pass för 60 år sedan och i Roterung och utskrivningar är av samma ålder uppförd, var hemma hos föräldrarna tills han gifte sig undentagandes ett år han tjänte hos sin moster i Svenstorp i Svänarum socken och som nu är död, och ingen annan vetskap än han under sin tjänst stälde sig ärlig och trogen. Kom därefter till föräldrarna igen. Var som de andra 9 syskonen en lydig son och med var man väl förhålt.

Ingått ärligt äktenskap med sin nu kvarlåtne änka Elin Larsdotter, född i Norrg. i Fintorp. Efter äktenskapet bodde han några år i Ferberg och Grav i Malmbäck socken sedan i Norrg. i Fintorp och sedan bott där. Har med sin hustru 8 barn och 7 ännu leva. Stält sig väl i malmbäck.

I sitt hus mot hustrun och barn from och mot sina grannar och socknamän vanlig och fredsam, varit betrodd vid socknekyrkan till sexman och 1675 antagen till häradsnämndeman. I september månad 1679 kallad av cronans betjente till hjälp mottaga gerd till krigsfolket i Sanna tillika med nämndemännen Sven i Byhult och Anders i Hatten. När han skulle gå ifrån Sanna och ärnade sig hemmöver kommo honom 2 överdådiga av Gyllenpistols compani på landsvägen, var namn är okunnigt. och fattade honom i håret, förde honom emellan sig ridandes, menandes honom vara lehetsman, torterade honom illa till dess han slet sig ifrån dem och kom över gärdesgård in på Rosendala gårde. Sedan han kom hem klagade han högt däröver för alle man, var alltid rädd, lopp under tiden in åt skogen, lät emellertid trösta sig av Guds ord och kom sig något för igen. Dock icke så att kan kunnat sitta i kyrke och häradsnämnd.

Nils i Axlarp bor 1/4 mil från Fintorp, varit Rättare i 12 år på översten Sal. Arvid Ribbings gods der under Mattis var Skattebonde, förutan det han uppburit årlig ränta av honom utan någon knorr eller tredska har han i 7 år varit tillhopa kyrkans 6 män och Mattis varit en god och fredsam man och var vid sitt goda förstånd allt intill han dess han uppbar gerden i Sanna och därefter har han icke varit så vetig som förr, utan 2 gånger som de sedan varit vid kyrkostämman frågade honom. Mattes tror i er till vara längre i kyrkonämnden? Han svarade, Jag vet inte, vill gärna ha förlov. Jag orkar inte längre. Kyrkoherden bad honom bliva till den näst han kunde bli likare. Men blev intet sedan brukar därtill för sin mer och mer tilltagande huvudsvaghet skull.

Måns i Sjöstorp bor inte fult 1/4 mil från Fintorp. Havt umgänge med Mattis i 15 år, vittnade även som de övriga att han aldrig förstått något ostycke med Mattis utan allt det som ärligt varit.

Var och tillstades på kyrkstämman (sockenstämman) och hörde allt det som kyrkoherden talade med Mattes.

Landman Mickel Pålsson vittnade att han hörde Mattes klaga för sig sedan han kom från Sanna till Huskvarnen huru illa han varit hanterad av de 2 ryttarna och att de velat tvinga penningar av honom och sedan varit och rest klagade han alltid. Jag törs inte resa jag vet de taga mig. Nämn- denmännen på sin dommare Ed berättade att Mattes vände om då han skulle resa till jordransak- ningen i Jönköping förleden juli månad ängslades och ville hem igen. Tryandes, Det går så illa med mig, jag räds de vill taga fatt mig.

Munterskriv. Lindbohm vittnade ytterligare att änkans dräng Sigfrid Andersson i Södergården i Fintorp nu i förleden våres tog Mattes igen i skogen och kunde inte få fatt honom innan han ropade några gånger gusser, gusser. Då stannade han och skalv som ett löv.

Sedan har de hållit kvar honom hemma i huset men ej bättre avlupit än han om morgonen var ut- kommen och sig dödschadan tillfogat.

Fråga. Om Mattes i sin huvudsvaghet har tidigare sökt tillfälle till sitt liv förkorta. Vittnen svara- de att det har de aldrig hört, för om så vore hade de haft honom på något annat ställe förvarat. På morgonen satt Mattis bredvid sängen på pallen och klädde på sig. Hustrun gick åt boden efter mat att koka och pigan gick efter vatten. När hustrun kom in var Mattis utgången då frågade hon var han var. Legopojken svarade, far gick ur rätt nu.

Hustrun letade efter honom i sin sons stuga. Sonhustrun mötte på gården och sade han är inte här inne. Hon gick, salva venia. till hemlighuset och såg dörren vara stängd med en liten klinka som dock kunde upptagas utantill, lyddes och hörde det låt och fruste där inne der av hon så när dånade och lopp in. Sade det låter i huset. Sonen Sven tog stickor, tände och lopp dit och såg att fadern Mattes låg liksom och sov. Han gick åter in till modern och sedan tillbaka med flera som då sogo intet liv i honom utan han låg framstupa med fötterna åt dörren och ansiktet åt huset, tröjan var upphaspad och Mattis hade stuckit sig med sin kniv på vänstra sidan rätt i Bröstholan och kniven låg lös på golvet rätt under högra handen och den vänstra handen låg på kroppen kunde ej synas honom stuckit sig mer än ett stygn eftersom blodet ej heller synes mer än på ett ställe utrunnen. Ingen träta har han haft med någon. Mycket mindre med sin grannar eller gårds- folk att någon misstanke kan vara detta av någon annan var honom tillfogat. Vid förleden Mick- elsmess begick han Herrens H. Nattvard vid sockenkyrkan i Forserum med största andakt.

Sedan detta var skett gick brodern Sven till Kyrkoherden som viste honom till Prosten och därifrån angavs saken till Högl. Kl. Hovrätten. Och eftersom bägge åborna i Fintorps gårdar äro den avlidnes barn, bröder och släkt, framhades följande socknamän och grannar, Munsterskriva- ren Jonas Lindbohm, i Skallarp, Nils Biörsson i Axlarp, Måns Bengtsson i Sjöstorp. Vilka efter avlagd Ed å bok bekräftade ovanbem. Sven Sigfridssons berättelse vara sannfärdig såsom och betygades. Munsterskriv Lindbohm såsom hans näste granne att i 16 års tid har han känt den avlidne Mattis och den tid förnummit av honom all stillhet, rättrådighet och god grannsämja. På ett års dag nästan har han inte varit som förr, utan orolig, intet varit som förr i hans umgänge utan när muster skriv. talt till honom om något har han svarat så hårt ochd tort och intet givit något beskedligt svar. Vet intet om hans bortgång vidare än vad berättat är som alldeles överens- stämmer med ovanb. broders bekänneelse.

Fråga. Om Mattes av någon hemlig begången synd har haft detta samvetskval eller svaghet på sitt förstånd längre tillförne? Vittnen svarade, Nej ingalunda utan alle man veta betyga om hans saktmodiga och oförargeliga förda leverne.

Mer var inte i denna sak att finna utan nämnden gav Mattis det betyg att han uti sitt dommarämbete haver på 5 år ställt sig som en samvetsman, trogen och rättrådig.

Upplästes kyrkoherdens hr Nils Bergeri attest av den 17 huius, vilken nämnden och allmogen sade vara sannfärdig.

Nämndeman Anders i Hatten på sin dommare Ed betygade att Mattes son bekänt för honom att Mattes skrev var så blodigt när han kom hem från Sanna och hade de bovarne ridit och slagit honom så att blodet var honom såsom av en kvinna av livet avgången.

Sven Sigfridsson på ankans, barnens och släktens vägnar ödmjukeligt begärande att Mattes lik måtte av ärligt folk upptagas och av predikoämbete i kyrkogård nedergrävas och helst utan upphåll för instundande julehelgs skull.

Resolution. Rätten prövar detta dödsfall vara skett icke av förtvivlan eller berått mod utan av huvudsvaghet och fehlat rätta förstånd. Den synd som är att avhända livet förr än gud livgivaren det behagar på naturligt vis avkväva. För den skull dömde att Mattes Sigfridssons döda kropp skall i jord grävas utan kyrkogård efter 4 kap. högm b. Vilket ödmjukeligt hemställles till Kongl. Hovrättens nådiga vidare förklaring.

Såsom och den dödes anförvantes ödmjuka begäran att den avlidne i anseende till hans redeliga förde leverne och förvaltade dommare embete måtte av ärligt folk hemtas och njuta en Christerlig begravning.

Sålunda var på ordinarie samt extra ordinarie ting och syn rannsakat och avdömt betygar

På Härads Tingsrätts vägnar

Hans Sandbergh.

Den här artikeln ska handla om Älvsborgs lösen 1571, med särskild anknytning till min gamla hemsocken "Forserums sochen".

Först lite allmänt om Forserums socken. I en källa anges att namnet "Forsarum" som först nämnts år 1377, i en annan anges 1406 som ett första år. En av de äldsta handlingarna där man mera i detalj kan studera boendet och de boende i socknen torde vara räkenskaperna för Älvsborgs lösen 1571. Trots sin höga ålder, 415 år., är räkenskaperna väl bevarade och i vissa stycken därtill relativt lätta att läsa. Jordebok för Forserums socken finns först från år 1635, mantalslängder från 1643, ministerialbok (döpta, vigda och begravda) från 1687 och hufvörhörslängd från 1717 - alla således av yngre datum än nämnda räkenskaper.

Här kan dessutom nämnas att gårdarna Kansjö, Slätteryd, Floeryd, Göstorp och Botarp - fram till 1971 i Malmbäcks socken och numera Nässjö kommun - dessförinnan i jordebok, samt i boskaps- och utsädeslängder m.m., och i mantals- och taxeringslängder i Forserums socken. I kyrkligt hänseende hörde gårdarna dock även före 1885 till Malmbäck, där de bl.a. på sin tid togs upp i tiondelängden.

Så till själva Älvsborgs lösen. År 1563 erövrade Danmark i krig Älvsborgs fästning från Sverige. Genom fredsfördrag i Stettin i december 1570 skulle Sverige återfå fästningen om landet inom 2 1/2 år betalade 150.000 riksdaler. För att anskaffa den stora summan åtog sig allmogen att utgöra (erlägga) 1/10 av alla sina lösören; av städerna lämnade vissa 1/12 och andra 1/18 av all lösegendom. Denna gäld (skatt) skulle utgå i silver eller penningar. Taxeringen förrättades efter socken eller gäll (pastorat) vanligen av kyrkoherden samt tolv eller sex män, i allmänhet utsedda av häradstingen. För Forserums socken finns för denna taxering 1571 antecknade sex nämndemän, nämligen "Johann i Kanarp, Oluff i Flathälla, Sven i Botarp, Sigfrid i Karsboda, Gial i Snuggarp och P(er) i Yggistorp". Nämndemän från såväl Forserums socken som från grannsocknen Öggestorp. De hade samma funktion i bägge socknarna.

Räkenskaperna upptar 44 skattskyldiga i socknen. förtecknade under olika grupper. Således upptagas 10 som "skattebönder" - fria bönder som brukade egen jord; 3 som "Halffrie skattabönder" och 1 som "Halffrie cronebönder" - d:o bonde som brukade kronans jord (i Topperyd); 9 som "torpare" - som betalade sitt arrende i dagsverken; 1 som "kiörckietorpare" - som brukade biskopsägda gårdar; 7 som brukade gårdar som var "Konungs Männz arff och egitt"; och 6 som "Torparen som inthit stå i lengdenn".

Vad ägde då den tidens sockenbor och vad fick de skatta för? Några exempel:
Bland skattebönderna ägde t.ex rubrikens "P(er) i topperöd" (Topperyd) av koppar 1 1/2 skålpund, oxar 2, kor 5, 3 års nöt 4, får 3, övrigt av värde 10 mark samt löst i penningar 13 mark. "Johan i Tryggarp" ägde av silver 20 lod (1 lod = 13,28 gram), koppar 10 skålpund, oxar 8, kor 14, 4 års nöt 2, 3 års nöt 2, 2 års nöt 5, får 14, svin 7, övrigt av värde 30 mark samt löst i penningar 51 mark 1 öre.

Bland torparna ägde "Olöff i Rydafall" (Ryefall) endast koppar 1/2 skålpund, övrigt av värde 10 mark samt löst i penningar 1 mark 3 öre. En annan fattig torpare var "Simo(n) klockare i Forsarum" som ägde ko 1, får 5, och penningar 1 mark 5 öre.

Biskopsbönder fanns i Sniparp, Finntorp, Skallarp, Botarp och i Bretofta. En av dessa

- den vad avser lösören rikaste bonden i hela socknen - var "Anders i Finntorp". Han ägde i penningar 20 mark, silver 76 lod, koppar 9 skålpund, gilla oxar 2, övriga oxar 2, kor 14, 4 års nöt 4, 3 års nöt 3, 2 års nöt 4, 1 års nöt 2, får 11, getter 24 (endast en bonde till hade getter), svin 9, övrigt av värde 50 mark samt ytterligare löst i penningar 82 1/2 mark.

Gatu gård, också biskopsgård, anges vara öde.

Bland dem som brukade "konungs männz" gårdar kan nämnas "Erik i Siöstorp" (Sjöstorp) som brukade en av "Per Niels Gyllenstiernas" tre gårdar i socken. Erik ägde av koppar 1 skålpund, kor 2, 2 års nöt 1, får 5, övrigt av värde 10 mark samt löst i penningar 4 mark 5 öre.

Av taxeringen framgår bl.a. att de 44 skattskyldiga tillsammans ägde 393 1/2 lod silver (23 ägare), 135 skålpund koppar (42 ägare), 91 oxar (31 ägare), varav endast 6 oxar var gilla (fullgoda), 276 kor (43 ägare), 230 nöt 1-4 år (30 ägare), 31 getter (2 ägare), 301 får (33 ägare) samt 116 svin (23 ägare).

Längden för Forserums socken avslutas med angivande av "skattebeloppet", nämligen: "Summa aff Forserum sochen penningar 922 mark 4 öre".

Storskifte och Laga skifte

Ägare vid storskiftet år 1793 i Fintorps Södergård.

Benjamin Danielsson 2/3 mantal

Gustav Svensson i Sniparp 2/3 mantal

Petter Sjöberg 3/6 mantal

Isak Jonasson i Sniparp, förmyndare för avlidne Nils Sjöbergs myndiga barn

Isak Nilsson Sjöberg äger 13/18 mantal och för **Abraham Nilsson Sjöberg** äger 3/9 mantal. Den senare var ej närvarande vid skiftet. Efter skiftet Fintorp Södergård år 1794

1793-1794 års skiftes protokoll omfattar 25 sidor. (Mycket svåra att läsa).

Johan Sjöbergs son

Rusthållare och hemmansägare, Fintorp Södergård. (Ägare av en gård vid skiftet år 1793)

Peter Sjöberg född år 1745 död år 1799

Hustru **Catarina**

Andersdotter född år 1751 död år 1817

Mantal

Beteckning för jordegendoms storlek.

Ett mantal ansågs under 1600-talet kunna ge uppehälle åt en familj och samtidigt kunna bära en fastställd skatteenhet. För ett mantal krävdes då 6-20 tunnor utsäde i god jord.

År 1684 fastställdes 1/4 mantal som minsta storlek vid hemmansklyvning. Stadgar om laga skifte 1827 ställde kravet att varje hemmansdel skulle föda sin brukares familj och bära åvilade skatter.

År 1861 medgavs uppdelning i mindre hemmansdelar.

Frälsejord fick av hävd fritt klyvas.

Förmedlat mantal = nedsatt (sänkt) mantal eller mantalsränta.

Frälsejord, frälsehemman = jord som var befriad från grundskatt till kronan, allmän frälsejord från jordboks- och mantalsräntan.

Upperlig frälsejord = fri från alla pålagor

Storskifte

År 1747 blev Jakob Faggot överdirektör för lantmäteriet. Han insåg snabbt den gamla fastighetsbildningens brister och 1749 utfärdade han den första författningen om storskifte. Syftet med skiftet skulle vara att samla hemmanens marker till så få skiften som möjligt, helst bara ett. För att kunna genomföra skiftet måste lantmätarna göra noggranna värderingar av bördigheten för alla byns åkrar. Det räckte att en av bönderna eller åborna (åborätt= ärftligt besittningsrätt på livstid till annas jord - ungefär detsamma som arrende) begärde skifte för att byn skulle skiftas. Det stora genombrottet för storskiftet kom på 1770-talet. Skiftet blev inte alltid så radikalt som man ursprungligen tänkt sig från myndigheternas sida. Kompromisser blev ofta nödvändiga. Storskifteskartorna finns vid länets lantmästerienhet eller vid Lantmästeriverket i Gävle.

Laga skifte

Storskiftet blev inte tillräckligt genomgripande. Fortfarande var ägorna för splittrade. Den enskilde bonden var fortfarande beroende av sina grannar och hade långt till vissa ägor. I Skåne hade mycket radikala skiftesidéer tillämpats av godsägaren Rutger Maclean vid Svaneholm. 1782-1785 delades jorden under Svaneholm in i kvadratiska enheter och byarnas gårdar spreds ut en och en, var och en mitt på sina ägor. Detta blev modellen för enskiftet som lämpade sig bäst för slättbygderna.

Dessutom var det opraktiskt med två skiftetyper: storskifte och enskifte. År 1827 kom därför en stadga om laga skifte som skulle kunna tillämpas på de flesta håll vid mitten av 1800-talet. Det innebar ofta att gårdar flyttades ut från byarna. Ersättning utgick för nedrivning av de gamla husen, för transporter och iordningsställning på den nya platsen. Tvisterna om skiftena hade tidigare lösts på tinget. I och med ägodelningsrätten, med ägodelningsdomaren som ordförande. Ägodelningsrättens arkiv finns i allmänhet tillsammans med häradsrätternas och rådhusrätternas arkiv på landsarkiven.

Efter skiftena har många gårdar återigen splittrats genom hemmansklyvning. På grund av den kraftiga folkökningen under 1800-talets slut delades ofta hemman mellan arvingar.

Vid hemmanklyvningar upprättades kartor som även de finns bevarade i lantmäteriarkiven.

Laga skifte, Fintorp Södergård.

År 1875, den 24 juli, inställde sig undertecknade Kommisionslantmätare å 1 mtl. Kronoskatte rusthåll i Fintorp Södergård beläget i Jönköpings län och Forserums socken, för att enligt Konungens Befallningshafandes den 23 sistlidne Juni utfärdade förordnande verkställa laga skifte å alla ägorna till ofannämnda hemman och hade sedan kallelsen och kungörelse i laga tid blivit utfärdade och upplästa, sig nu infunnit för 5/24 mtl. **A Abrahamsson** i Sniparp i egenskap af förmyndare för omyndige barnen efter avlidne Gustav Jonasson nämligen gossen **Jonas Petter** och pigan **Augusta Maria**.

1/6 mtl. **Jonas Johannisson**

1/3 mtl. **Johannes Forsberg**

7/24 mtl **Jonas Jonasson**

Såsom Godemän voro på kallelse närvarande Riksdagsmannen **Johannes Andersson** i Ryssby samt **Johannes Carlsson** i Stenseryd.

1880 års Skifte Fintorp Södergård

Detta skifte pågick 1876-1880. Det var inte fullt avslutat förrän 1883 på grund av många klagomål mot skiftesdelningen. Skiftesprotokollen omfattar 275 sidor.

Efter skiftet äger:

A Jonas Jonasson	7/24 mantal
B Gustav Jonassons arvingar	5/24 mantal
C Jonas Johannissons arvingar	1/6 mantal
H.K och J.A Jonasson	
D Johannes Forsbergs arvingar	1/3 mantal
E Grenadiertorpet	

Fintorp Södergård C 1/6 mantal ägs av Jonas Johannisson som fick flytta ut sin stugbyggnad. Jonas Johannissons familj bestod av följande:

Jonas Johannission	född 1821 i Barkeryd
Hustru Ingrid Maria	
Johansdotter	född 1812 i Ödestugu
son Anders Johan	född 1848 i Fintorp
son Carl Henrik	född 1850 i Fintorp
dotter Edla Maria	född 1853 i Fintorp

son Johannes August	född 1855 i Fintorp
son Claes Henning	dog späd
dotter Ida Kristina	dog späd

Sonen **Carl Henrik** blev senare ägare av gården
Hustru **Johanna Kristina**

Johansdotter född 1853 i Malm
bäck

son **Carl Oskar** född 1893

dotter **Ida Kristina** född 1896

Ägare till Fintorp Södergård sedan 1928:

Karl Karlsson

Hustru **Ida Jonsson**

Nuvarande ägare:

sonen **Helge Karlsson**

Skiftets skyndsamma fortgående påskyndades så mycket mera genom eldsvådan den 18 maj 1876 då tre ledugårdar ödelades.

FOTO: Jonas Johannission med hustru Ingrid Maria och dottern Ida

Husvärderings-Instrument i samband med 1880-års skifte för Jonas Johannission finns på nästa sidan 16.

Fintorps Södergård D 1/3 mantal

Denna gård var utflyttad redan före Laga skiftet som påbörjades 1876. Vi ser i skriftesprotokollet att ägaren Johannes Forsberg ej vill deltaga i de kostnader som detta skifte medför.

Ägaren avlider under tiden skiftet pågår. När skiftet avslutas 1880 är det sterbhuset som står som ägare.

Johannes Svensson Forsberg född 1825 i Sniparp

hustru **Anna Catarina**

Andersdotter född 1824 i Forserum

son **Johan August Forsberg** född 1848 i Forserum

dotter **Ida Maria** född 1857 i Forserum

Gården ägs senare av **Frans Magnusson**, men han var troligen inte bosatt på gården. Den arrenderas av **Gustav Andersson** som bor där med familjen. Senare bebos gården av **Johan Viktor Josefsson**. Änkan Anna Catarina Andersdotter bor här på undantag.

På denna gård fanns för länge sedan en krogstuga "Finntorps kro". Platsen för denna kommer att märkas ut.

På gården var följande familj bosatta en tid. Senare står de skrivna på Fridhem.

Benjamin Svensson född 1801

hustru **Ullrika Pettersdotter**

Forsberg född 1804

dotter **Stina Catarina** född 1829

son **Sven** född 1830

son **Carl Petter** född 1832

dotter **Johanna** född 1837

1888 ägs gården av

Sven Johan Andersson född 1841 i Skallarp

hustru **Ida Maria Dorotea**

Karlsdotter född 1859 i Nävelsjö

son **Hugo Theodosius** född 1882 i Skallarp

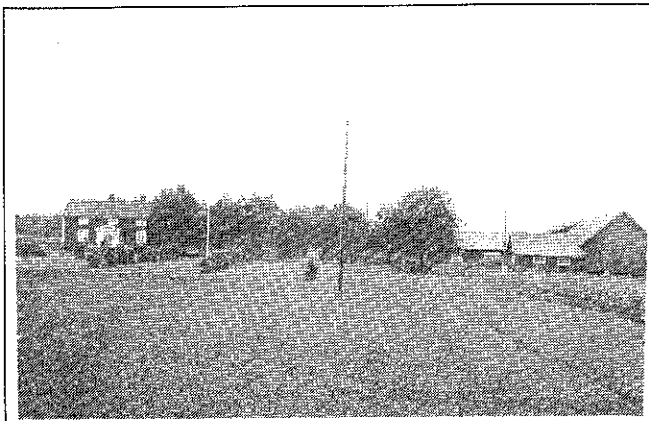
son **Johan Henrik Luther** född 1884 i Skallarp

dotter **Syster Ebba Ocktolia** född 1886 i Fintorp

dotter **Ebba Kristina** född 1890 i Fintorp

dotter **Hanna Olivia** född 1892 i Fintorp

Sven Johan Andersson bygger ett nytt boningshus 1902.

Denna gård flyttades ut vid Laga skiftet. Gården är Fintorps Södergård 1/6 mantal. Ägare vid skiftet var Jonas Johannissons arvingar. Nuvarande ägare: Helge Karlsson

Sven Johan Andersson, Fintorp

Följande ägare av denna gård:

Luther Svensson född 1884

hustru Alma Svensson

Folke Svensson

Nuvarande ägare:

Sven-Axel Svensson

Fridhem

Benjamin Svensson med familj var bosatta här.

Senare bodde här en son till Benjamin.

Sven Benjaminsson född 1830

hustru Johanna Gustava Johans-

dotter född 1832

dotter Anna Kristina född 1859

dotter Klara Elinda

Sven Benjaminsson drev en liten handelsbod. Han var även skicklig i att tillverka snusdosor av tenn. Hela familjen reste till Nordamerika år 1883.

Handelsboden fick senare en nya ägare i handlare Frans Oskar

Larsson född 1853 i Forserum

hustru Augusta Kristina

Larsdotter född 1861 i Forserum

son Gustav Vilhelm född 1891 i Forserum

dotter Eva Märta född 1895 i Forserum

dotter Gerda född i Forserum

dotter Annie född i Forserum

År 1926 kom en ny affärsman, Gustav Hult, som år 1939 överlät handelsboden till Karl Klintin. Han var bygdens handelsman fram till 1964, då en brand ödelade huset med affären och lagret. Vi har sedan dess varit utan affär här i byn.

Fridhem ägs nu av Hubert Jakobsson.

Fintorps Kvarn

Vid Rummaån - Stenserydsån låg för länge sedan en liten kvarn, som användes av bönderna i Fintorp Södergårdar. Om denna kvarn var en gemensam egendom vet vi ej, men det är väl troligt.

De mjölnare som arrenderade gården var:

Mjölnare Sven Magnus

Johansson född 1829 i Vrigstad

hustru Britta Magdalena

Johansson född 1835 i Vrigstad

son Axel Edvard Johansson född 1865 i Vrigstad

dotter Matilda Charlotta

Johansson född 1869 i Jönk-g

son Klas Albin Johansson född 1872 i Jönk-g

son Sven Johansson född 1875 i Jönk-g

Den kvarn- och sågbyggnad, som fortfarande finns kvar byggdes år 1892 av dåvarande ägaren Sven Johan Andersson.

Ett dammfäste byggdes och en 100 meter lång kanal grävdes varvid vattenfallets fallhöjd blev cirka fem meter. Vattenkraften utnyttjades med två vattenhjul. Senare byttes ett av vattenhjulen ut mot en turbin. I kvarnen fanns tre stenpar.

Utöver kvarnverksamheten, som bedrevs hela året, sågades timmer under våren när snön smälte och vattnet ökade i ån. Vattentillgången var nämligen begränsad. Sågtrimret, som oftast avverkades när marken var frusen och snötäckt, kördes till sågen med häst. Vid vattensågen låg mycket stock innan vårfloden kom. Svallveden användes oftast till bränsle men några år restes svallarna upp i kolmilor och kolades till träkol. En takspånshyvel fanns också där spån hyvlades för traktens behov.

Vattnet var kraftkälla fram till år 1944 då det ersattes av elkraft.

Behovet av bygdekvarnar minskade betydligt. Gröpkvarnarna som blev i stort sett varje gårds egendom, ersatte mälodalassen till kvarnen. Kvarndriften upphörde på 1940-talet.

Nu behövde inte sågen ligga vid ån längre. År 1948 flyttades sågen till den nuvarande platsen. Här låg staplarna högt och luftigt. Virket torkade bättre. Sågningssäsongen ökades från två månader till fem-sex månader. Som mest sysselsatte sågverket tio personer.

Nu, år 1988, bedrivs verksamheten i sågverket endast i liten omfattning.

Ägare:

Sven Johan Andersson

(Arrendator **Carl Svanberg**)

Luther Svensson

Gustav Svanberg

År 1897-1924 arrenderade Carl Svanberg kvarnen. Nuvarande ägare av sågverket är **John och Göran Svanberg**.

Torpet Björsabo år 1791

Anders Gudmunsson	född 1723
hustrun Sara	född 1736

Björsabo

Gabriel Zackrisson	född 1729
hustrun Sara	född 1736
dotter Annika	född 1760
dotter Maria	född 1763
dotter Sigrid	född 1769
son Nils	född 1771
inhyses Zackris	född 1698

Björsabotorpet

Magnus Nilsson	född 1793 i Vilstorp
hustru Maj Lis Johannis-dotter	född 1792 i Malm-bäck

Fintorps torp Björsabo

Peter Ros med familj bodde där en kort tid.

Björsabo, Fintorp, Forserum

Björn Persson (Pedersson) som 1713 var torpare på Björsabo under Fintorp. Han dog där 1714 vid 32 års ålder.

Hans hustru

Elin Nilsson, som efter makens död 1714 gifte om sig med **Måns Jönsson** år 1715. Hon fick med honom minst fyra barn. Familjen bodde 1716 i Björsabo, därefter i Ekön. År 1729 bodde de på Stenseryds Södergård.

Björn och Elins son **Per Björnson Isberg**, född 1713 i Björsabo under Fintorp. Han blev enligt 1740 års rulla anställd som "sventjänare", ryttare nr 64 Isåsa i Livkompaniet av Smålands Kavalleriregemente för rusthållet Isåsa i Nässjö socken och antog då namnet Isberg.

I rullan 1741 är han gift och i rullan 1747 upplyses att Per Isberg begärt avsked då familjen flyttat till hustruns föräldrahem.

Hustrun **Elin Jonsdotter** född 1714 på gården Kviarp i Lekeryds socken. Där blev han bonde och rusthållare. Han dog där 1775 - i vattusot.

Rytt Pers barn, födda i Kohlstorp i Nässjö.

Lena J	född 1741
Jonas J	född 1742

Gästgiveri

Gästgivaregård är ett ställe där resande mot betalning fick kost, härbärge och skjuts. Gästgivaren var en man som i det gamla bondesamhället hade ställning som ståndpersoners likar.

Fordom var allmogen skyldig att härbärgera och förpläga kungliga personer och kungens utskickade. Då även andra godtyckligt tog denna skyldighet i anspråk, uppkom skillnaden mellan gästning och våldsgästning.

Ofta klagade prästen på att kungen eller ståndspersoner gästade och prästen hade stora utgifter härför.

1561 kom förordningen att vid allmänna vägar skulle till de resandes bekvämlighet inrättas taver-nor.

1584 utfärdades taxa för de förnödenheter en resande kunde behöva och på skjutsfärdsåpenningar. Detta var en skatt som allmogen skulle betala för att bli kvitt friskjutsningar (gratis skjuts).

1609. Vid besök i Jönköping bestämde kung Carl IX att gästgivaren fick taga 4 öre per mil och 4 öre för måltid.

1636. Fick gästgivaren 6 års frihet från grundräntan och inkvartering av militär. Ingen annan fick hålla öl, vin och brännvin till salu inom en radie om 2 mil. Gästgiveri skulle inrättas på 2 mils avstånd.

1650. Gästgiveriet skulle hålla en våning för adel, en för annat hederligt folk och en för "gement sällskap". En skjutsrättare skulle finnas för att hjälpa gästgivaren att skaffa fram tillräckligt med skjutsar för de resandes bekvämlighet. Tvånget för resande att medföra pass inom landet drogs in 1860.

1651 bestämdes att gästgivaren skulle få ett litet hemman, en hage eller äng från närmaste allmänning samt frihet från rotering och all annan kronans tunga utlagor.

1664 kom bestämmelsen att varje gästgivaregård skulle ha en tavla uppsatt som berättade om skjutsavståndet samt skjutslegan.

1776 kom beslutet om vem som inte fick nyttja skjuts. Det var gesäller, legodränkar, tattare, kringresande försäljare, kringstyckande utlänningar och tiggare.

Avskrift av Tveta Häraads dombok år 1775

Taxa för gästgivare i TVETA HÄRAD ÅR 1775

1 måltid av 3 goda rätter för 1 person	-18
1 måltid för 1 person då flera äta tillsammans	-16
1 måltid husmanskost	-10
Brännvin, ej upptaget	
1 kanna dubbelt öl	-6
1 kanna enkelt öl	-4
1 kanna svagdricka	-2
1 eldbrasa av torr ved	-2
1 eldbrasa av sur ved	-2
1 kammare över natten med uppbäddad säng	-4
1 tjockt ljus	-2
1 smalt ljus	-1
1 lispund hårdvallshö	-10
1 lispund madvallshö	-7
1 kappe havre	
1 kanna havre	-3
1 tjog ägg	-16
Gott mulbete för en häst över natten	-3
1 kanna söt mjölk	-4
Priset på de olika tjänsterna och varorna är i daler och öre. Skilling infördes 1776.	

Ryttartorpet nr 11 Jonsberg

(Fintorps Södergård)

Smålands Grenadier bataljon Jönköpings kompani.

Följande ryttare och dragoner har varit bosatta längre eller kortare tid på ryttartorpet som även benäms dragontorpet, grenadiertorpet och senare soldattorpet.

Ryttaren

Per Forsberg	född 1717
Hustru Sara	född 1716
Karin	född 1756
Sara	född 1757
Stina	född 1760
Inhyser Anders	född 1723

Dragon

Petter Sell	född 1755
Annika Jonasdotter	född 1769

De hade många barn.

Bosatta här 1799. De var sedan skrivna på backstugan Jonsbro.

Dragonen

Anders Flink	född 1768
Catarina Larsdotter	född 1761
Ingella	född 1788
Maja Stina	född 1792
Jonas	född 1793
Anders	född 1801

Dragon

Petter Sibb	född 1792
-------------	-----------

Dragonen

Sven Nilsson Nord	född 1796
Sara Svensdotter	född 1792
Anna Catarina	född 1815
Lena Stina	född 1816

Dragonen

Isak Tor	född 1784
Sara	född 1786

Dragonen

Sven Nilsson Nord	född 1791 i Ygges- torp.
-------------------	-----------------------------

Sara Svensdotter	född 1792 i Malm- bäck
------------------	---------------------------

Sven	född 1819
------	-----------

Carl Johan	född 1821
------------	-----------

Margareta	född 1825
-----------	-----------

Stina	född 1826
-------	-----------

Johannes	född 1828
----------	-----------

Inhyser, fattighjonet Elin Lars- dotter	född 1744 i Svart- torp
--	----------------------------

Soldat

Anders Nord	född 1788 död i Tyskland 1814
-------------	----------------------------------

Ingeborg Pettersdotter	född 1759
------------------------	-----------

Anders	född 1801
--------	-----------

Soldat

Spets bosatt här 1856

Grenadiertorpet Nr 11, Jonsberg

Jonas Jonasson Braf	född 1810
---------------------	-----------

Maja Lisa	född 1808
-----------	-----------

Gustav	född 1833
--------	-----------

Erik	född 1836
------	-----------

Johannes	född 1839
----------	-----------

Grenadiären Nr 11

Nils Johan Göth	född 1859 i Forse- rum
-----------------	---------------------------

Charlotta Malm	född 1861 i Ögges- torp
----------------	----------------------------

Carl Edvin	född 1883
------------	-----------

Jonas	
-------	--

Albin	född 1884
-------	-----------

Gusatv Isidor Ivan	född 1886
--------------------	-----------

Oskar Einar	född 1888
-------------	-----------

Ester Charlotte	född 190 3/1
-----------------	--------------

Bror David	född 1890 25/12
------------	-----------------

Axel Elof	född 1890 25/12
-----------	-----------------

Elin Hedvig Emelia	född 1892
--------------------	-----------

Ester Maria Eugenia	född 1894
---------------------	-----------

1896 är Grenadiärtorpet lagt till gården. Samma år avsöndrades Jonsberg från gården. Nu benämns det Ljungsborgs.

Förste ägaren Sven Magnus Jonsson, född 1843 flyttade till Jönköping 1909.

Ny ägare blev Karl Emil Grann född 1871 i Lekeryd. Han var bosatt där till 1947. Det har varit olika ägare under en följd av år.

1924 köpte Karl Johansson, som var ägare av Föråsen, Ljungsberg. Nuvarande ägare är Rune Johansson.

Backstugan å Fintorps Södergård

Andersberg

(rivet eller bortflyttat 1883)

Anders Benjaminsson född 1794 i Fintorps socken

Hustru 1 **Britta Johannisdotter** född 1793 i Lekeryd

Dotter Johanna född 1820 i Fintorp

Son Johan född 1822

Hustru 2 **Annika Johansdotter** född 1800 i Lekeryd

Son Johannes född 1825 i Fintorp

Dotter Lovisa född 1827

Dotter Lena född 1829

Son Gustav född 1832

Dotter Krestin född 1835

Son Sven född 1837

Son Carl Petter född 1840

Son Claes August (Dalstrand) född 1844

Undantag för **Lena Benjaminsdotter**. Enka, född 1788 syster till Anders Benjaminsson.

Inhyser **Sven Magnus Braf**, född 1790 och dottern **Cristina**.

Senare bor i Backstugan Andersberg Enka Annika Johansdotter född 1800.

Inneboende

Skomakaren Claes August Andersson Dalstrand född 1844 och hans hustru och barn.

Dalstrands bor senare i Bäckaskog, Fintorp Norrgård.

Backstugan Kullen, Fintorps Södergård.

Stugan byggd 1832 låg på en höjd i skogen vid Stenserydsån. Enkan **Nora Svensdotter**, född 1792. Hon drunknade i Stenserydsån 1864.

Följande familjer har också bott på Kullen.

F.d. grenadiären

Sven Nilsson Nord, född 1791 i Yggestorp med hustru och 6 barn.

Kyrkovaktmästaren Nord från Kullen omnämnd 1850.

Änkan **Anna-Lisa Johansdotter**, född 1806, död 1879.

Jonas Jonasson Braf född 1810

Maja Stina Nilsson född 1808

Gustav född 1833

(se under Grenadiärstorpet nr 11, Jonsberg)

Backstugan Kullen är bortflyttad 1879.

Backstugan Föråsen

Denna stuga var belägen alldeles utmed vägen Fintorp-Forserum. Det var ett av de äldsta boningshusen i socknen. Den stod obebodd under många år innan den jämnades med marken. Här följer namn på en del människor som bott här under gången tid:

Anders född 1722

Ingeborg född 1725

Margareta född 1756

Gustav född 1759

Catarina född 1761

Marta född 1764

Elin född 1767

F.d. soldaten

Brag född 1692

Hustru Annika Sjöberg född 1710

Son Jonas född 1732

dotter **Catarina** född 1735

Ingeborg Gustafdotter född 1729

flyttat till fattighuset.

Änkan **Ingeborg Pettersdotter** född 1759

Änkan **Catarina Svensk** född 1789 i Malm-bäck

son **Anders Danielsson** född 1824 i Forese-rum

Johan Benjaminsson född 1785 i Forese-rum

Margareta Magnidotter född 1824

Peter Ror född 1721 i Fintorp

med hustru och många barn bor här en tid.

Johannes Mörk född 1784

hustru **Lena Johansdotter**, samt tre barn.

Peter Svensson Pors född 1778

hustru och barn

Gabriel Wipp född 1790 i Öde-stugu

Margareta Eriksdotter

Änkan **Lena Svensdotter** född i Forese-rum

sonen **Klaes Henning** född 1866

Avskedade soldaten

Johannes Lax	född 1810
Vilhelmina Svenddotter	född 1811
Johanna	född 1842
Anna Maria	född 1846
Matilda	född 1850
Karl Johan Johannisson	född 1829 i Forserum

Lena Svendsdotter

Sven Johan	född 1860
Ida Maria	född 1863

Klaes Henning
Dagsverkaren

Johan August Andersson	född 1839 i Hakarp
Sara Kristina Gustavsdotter	född 1835 i Leke-ryd

Anna Emilia Jonansdotter	född 1875 i Malm-bäck
---------------------------------	-----------------------

Frida Maria	född 1877 i Malm-bäck
--------------------	-----------------------

Johan Edvard Johansson	född 1878 i Malm-bäck
-------------------------------	-----------------------

Backstugan Svenstorp,

byggd 1832

Avskedades soldaten

Sven Jonasson Rak	född 1764
Maja Lisa Svendsdotter	född 1777

Albergs Torp

Det har funnits 2 stugor kallade det gamla och det nya Alberg. Den äldsta stugan låg på gränsen Fintorp-Vilstorp. Från Ortnamnsarkivet i Uppsala har vi en uppgift om "Albergs åker och mosse". Det står följande: Har fått sitt namn efter en näraliggande by som funnits vid Skogseryd, kallad Albergs, för mycket länge sedan.

Vid mitten av 1700-talet bodde
corpralen

Jonas Alberg med familj här 1793, vid storskiftet i Fintorps by, bor **Lisa Pettersson** där i en stuga.

Johan Hansson är skriven här 1784.

Det finns noterat att den sista vargen, som sågs här i socknen sköts vid Albergs lada 1887, där den rivit flera får.

Gården Ekön

Det har varit en kronogård som benämns Trumslagarboställe, även Sergerantboställe vid Jönköpings Kungliga Infanteriregemente.

Boningshusen ligger mycket vackert, omgivna av ängsmark och många björkar, med skogen runt omkring som fin bakgrund.

Ekön har med all säkerhet varit brukat och bebott mycket länge. Nu växer här ingen ekskog men det har funnits förr. I den stora mossen som tillhör gården har man funnit stora ekstockar.

I början av 1600-talet bodde här Fältväbeln "**Harald på Ekön**". Det står omnämnt i domboken för år 1610, att ha omkom vid en olycka vid timrandet av en lada, hans dräng blev anklagad för olyckan men blev sedan frikänd då det kunde bevisas att olyckan orsakades av en stormvind.

Att det funnits flera boningshus på gården förr kan vi förstå av husförhörslängder från 1700-talet då det bott minst fyra olika familjer samtidigt här. Det äldsta boningshuset på Ekön ska vara byggt redan på 1690-talet, det är det äldsta nu bebodda huset i Forserums socken. Det har blivit tillbyggt, mycket omsorgsfullt renoverat med den stora öppna spisen kvar och den används fortfarande.

Huset har från början varit knuttimrat, det har man sett vid renoveringen. Här bor nu **Rosa Johansson** ensam sedan hennes make **Hjalmar** gått bort. De brukade förut gården.

Före ägaren var:

Karl August Johansson	född 1850 i Habo
Hustru Johanna Augusta Pettersdotter	född 1850 i Öggestorp
dotter Anna Elisabeth Karlsdotter	född 1873 i Öggestorp
son Carl Oskar	född 11875 i Ödestugu
dotter Hilma Kristina	född 1878 i Forserum
dotter Elin Alfrida	född 1880
dotter Ester Maria	född 1883
dotter Rut Ellen Augusta	född 1886
dotter Alfhild Alida	född 1889
son Hjalmar Alexander	född 1893

Nuvarande ägare är **Rosa** och **Hjalmar Johanssons** son **Alf Johansson** som tillsammans med sin familj

uppfört en ny villa på gården. Det är nu fjärde generationen som bor på Ekön.

Vi nämner namnen på en del av alla de människor som varit bosatta här under gångna tider.

hustrun **Elin** född 1682
Helena Larsson född 1690

Carl Eklund född 1700
hustru **Annika** född 1701
samt fyra barn

Lars Flygare född 1710
hustru **Sara** född 1716

Erik Ögman född 1731
hustru **Lena Johansdotter** född 1737

Inhyes
David och Agneta
dotter **Britta** född 1704

Lars Andersson född 1713
hustru **Anna** född 1708
inhyes

Enkan **Maja Hansdotter**
dottern **Ida Magnidotter** som utvandrat till Nordamerika.

Johan Alfred
Sven August
arrendatorn **Johannes Lax**
Maria Johannesdotter.

Regementsmusikern
Segeranten **Johan Strömkvist** född 1751
hustru och 3 barn.

Carl Björklund född 1746
hustru och 6 barn

P.R. Forsberg född 1717
hustru **Sara** född 1716
inhyes Skomakaren **Andersson** född 1723
Peter Ror född 1721
hustrun **Catarina** född 1721
son **Magnus**
Her Segeranten **Lars Zander** född 1785
hustru **Maria Charlotta**
Säbling född 1790

Segeranten **Johan Emil Blom** född 1819
Matilda Sofia Forsman född 1842

Arrendatorn
Sven Andersson född 1834
med hustru och 2 barn

Sven Pettersson d.ä. arrenderade gården en tid tillsammans med sin familj.

Lilla Ekön, Torp

Även kallat Nybygget, lilla Ekön

Carl Olofsson född 1745 i Järsnäs

enkan **Stina Nilsdotter** född 1764 i Forserum

inhyes **Abraham Nilsson** född 1771

hustru **Marta Petterdotter** född 1791

son **Johannes** född 1822

Torparen **Magnus Pettersson** född 1801 i Skärstad

hustru **Katarina** född 1802 i Lekeryd
son **Johan** född 1829

Lilla Ekön, även kallat "Marsabo".

Beläget utmed vägen Fintorp-Ekön, hör till Fintorps Norrgård.

Här bodde:

Avskedade soldaten

Peter Marsch född 1788

hustru **Stina Pettersdotter** född 1789.

Storskifte Fintorp Norrgård

Den 16 juni år 1796 förrättades ett laga storskiftes delning å 1 mantal oförmedlat Kronoskattehemman, Fintorp Norrgårdar.

In- och utägor

Jordägarna vore följande:

Benjamin Andersson

Nils Eriksson

Abraham Andersson

Jonas Persson

Jan Håkansson

förmyndaren

Per Sjöberg för

Erik Sjöbergs omyndiga barn.

FINTORP NORRGÅRD 1/4 MANTAL

Danneman (hederlig allmogeman)

Benjamin Andersson född 1744 i Ödestugu
Britta Jonasdotter Sjöberg född 1751 i Fintorp
son **Sven Benjaminsson** född 1777
son **Nils Benjaminsson** född 1779
son **Johan Benjaminsson** född 1781
son **Johannes Benjaminsson** född 1785

Sven Benjaminsson
hustru **Katarina Svensdotter** född 1777 i Barnarp
son **Benjamin Svensson** född 1801 i Fintorp
dotter **Katarina Svensdotter** född 1805
son **Johannes Svensson** född 1809
dotter **Maja Stina Svensdotter** född 1816
dotter **Anna** född 1820

Följande ägare till Fintorp Norrgård, 1 / 4 mantal.

Nils Benjaminsson född 1779 i Fintorp
hustru **Catarina Nilsdotter** född 1782
son **Jonas** född 1803
dotter **Stina** född 1806

Fintorp Norrgård, 1 / 4 mantal

Erik Nilsson född 1797 i Fintorp
hustru **Stina Nilsdotter** född 1806
son **Johannes** född 1824
son **Gustav** född 1826
dotter **Lena Stina** född 1830
son **Petter Jonas** född 1833
son **Jonas** född 1834
dotter **Carolina** född
son **Petter Johan** född 1841
son **Anders** född 1844

Stina Nilsdotters mor bor här på "undantag" (Catarina Nilsdotter) Även änkan Britta Jonasdotter, bräcklig och sängliggande är här inhyses.

Familjen flyttar senare till Lilla Vilstorp på grund av faderns sjukdom.

Fintorp Norrgård försålles 1840 till Dannemannen, **Petter Pettersson** född 1783 i Ödestugu

hustru **Stina Nilsdottter** född 1794
son **Sven Pettersson (d.y.)** född 1823
sonen **Jonas Pettersson** född 1827
sonen **Anders Pettersson** född 1835

Torpet Lilla Ekön

som till hälften tillhör hemmansdelen är enligt förpantningsbrev av år 1829 till nuvarande innehavare upplåtit på 37 år, varav nu återstår 27 år.

Sven Pettersson född 1823 i Leke-ryd

Ulrika Johansson född 1825 i Sniparp

Nu är förre ägaren Petter Pettersson på "undantag".

Fintorps Norrgård

Ägare **Sven Pettersson d.y** född 1823 i Leke-ryd

hustru **Ullrika Johansdotter** född 1825 i Forserum

son **Sven August** född 1852

dotter **Matilda Olivia** född 1854

son **Karl Hilding** född 1859

dotter **Ida Maria** född 1862

dotter **Johanna Sofia** född 1864

Ägare av gården:

Anders Alfred Svensson född 1854 i Forserum

hustru **Amanda Ekedal** född i Ekelsjö, Bringetofta

dotter **Rut**

son **Artur**

dotter **Hildur**

son **Ture** född 1901

Ägare:

Ture Svensson

Arne Svensson

Eva Svensson och hennes tre döttrar.

Fintorps Norrgård 2:4

Före Laga Storskiftesdelningen 1796.

Denna gård ligger mitt i byn. De det var här som alla byggnader som tillhör de fem gårdar som benämns Fintorps Norrgårdar, var belägna.

Alla boningshus, fähus och lador låg här tätt tillsammans utmed en väg.

BACKSTUGOR

En backstuga på denna gård kallad "bojman's".

Namnet kom troligen av de som bodde där. En plats kallad "Farfars" har fått namnet efter en undantagsstuga. Det berättas att den bästa slätterängen i Fintorp fanns här. Den kallades Blomstervallen.

Finntorps Norrgård

Jonas Persson Sjöberg f. 1713 Fintorps Södergård, ägare av 1/2 skattehemman i Fintorp Norrgård. Bonde, gevärssmed för Huskvarna faktoriet i hemmasmedjan i Fintorp. Hustrun Kerstin "Stina Nilsdotter" f 1712 i Virada Gästgivargård, Lekeryds församling.

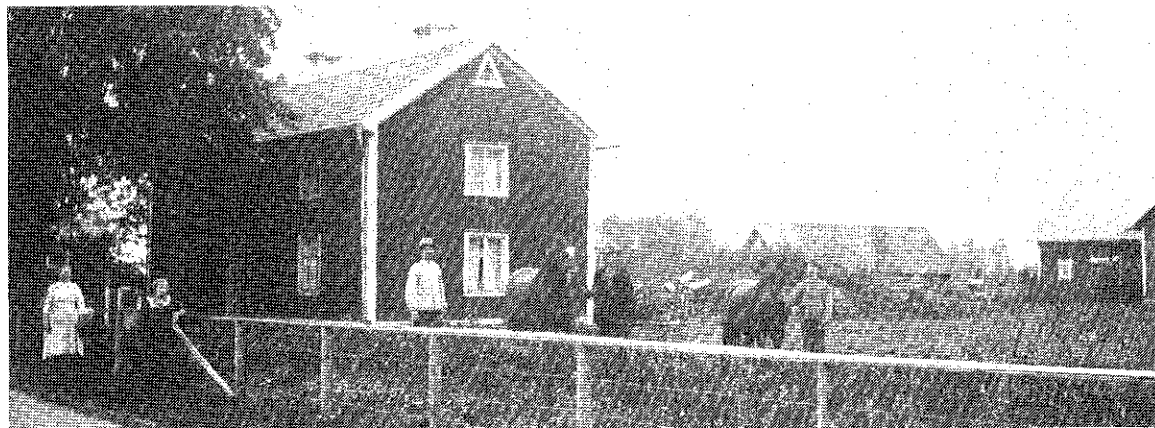
Deras barn:

1. **Petter** Jonasson Sjöberg f 1737 död 1739
2. **Nils** f 1738
3. **Petter** f 1739 död 1740
4. **Judit** f 1741
5. **Erik** f 1742
6. **Petter** f 1745
7. **Gustav** f 1746
8. **Britta** f 1747 död 1747
9. **Maria** f 1749 död 1749
10. **Britta** f 1751
11. **Gabriel** f 1756
12. **Benjamin** f 1758 död 1758

Sönerna Nils, Erik och Petter blev sedan ägare av gårdar i Fintorp. Dottern Britta gift med Benjamin Andersson, Fintorp Norrgård.

1/8 mt.Fintorps Norrgård ägare (1837)

Nils Nilsson	f 1800 i Malm-bäck
Hustru Katarina Petersdotter	f 1802 i Forserum
Dotter Johanna	f 1829 i Fintorp
Majalena	f 1830
Stina Catarina	f 1832
Anna	f 1833
Sofia	f 1836
Hedvig	f 1839

Huvudbyggnad på en gård i Fintorp med dåvarande ägaren A.J. Magnusson med familj framför huset. Detta revs 1946 och ersattes med en ny villa, nuvarande ägare Bengt Johansson

Son Johan August f 1840 i Fintorp
Katarinas föräldrar bor på undantag.
Peder Olofsson f 1762 (Catarina 1764 sjuklig)
Änkan Agneta f 1776 inhyses.

42/200

Ägare

Johan August Nilsson f 1840 i Fintorp
Hustru Elsa (Lisen) Jaensdotter f 1847 i Lekeryd
Son Klaes Henning Teodor f 1873 i Fintorp
Dotter Frida Teresia f 1875
Son Axel Natanael f 1880
Dotter Helga Ester Desideria f 1882
Dotter Alma Emelia f 1884
Utantag för förre ägaren Nils Nilsson och Katarina Pettersdotter.

42/200

Ägare

Karl Johan Kylberg f. 1833 i Banke-ryd
Hustru **Maria Stina Månsdotter** f 1837
Son **Carl August Kylberg** f 1867
Dotter **Anna Matilda** f 1871 i Forserum
Son **Oskar Kylberg** f 1879

Följande ägare (kort på huset nedan)

Anders Johan Magnusson f 1863 i Skogse-ryd
Hustru Anna Matilda Kylberg f 1871 på gården
Son Karl Ruben f 1893 i Skogse-ryd
Son Johan Albin

Ruben Magnusson övertog sedan gården 1929. 1938 sålde han gården till August Pettersson, följande ägare hans son Ture Pettersson. Nuvarande ägare är Bengt och Ros-Marie Johansson.

Ägare av 47/150 mt.

Isak Nilsson Sjöberg f 1774 i Fintorp
Hustru **Catarina Benjaminsdotter** f 1776
Son **Johannes** f 1804
Son **Sven** f 1813 död 1839

Ytterligare 6 barn som dog små.

På denna gård företogs år 1849 skifte å alla ägor. Isak Sjöberg gav då till sonen Johannes Sjöberg 21/150 mt och till sonen Sven Sjöbergs änka o barn 26/150 mt.

Sven Sjöberg avled 1839 i smittkoppor. Johannes fick den del av gården som gränsar till Olstorp i norr, Skallarp i väster och Vilstorp i söder. Mangårdsbyggnad, stall och ladugård flyttades och uppfördes på nya tomten belägen cirka 1800 meter västerut, (kallad stora ängen). Här hade tidigare varit en backstuga. Senare ägare efter Johannis Sjöberg var hans son Carl Sjöberg, Ludvig Claesson, J.C. Carlsson, hans son Carl Ribbhammar. Denna gård har senare blivit delad till tre olika ägare. Största delen av gården med all skogsmark behöll dåvarande ägaren C.J. Carlsson. Ägare nu är hans sondotter Pia Ribbhammar. Alla byggnader på gården och ett större markområde köptes av Arvid Jonsson. Nuvarande ägare är Gösta Lind. Åkermarken köptes av Anton Claesson, Fintorp

Son till Isak Sjöberg (se föregående spalt)

Johannes Sjöberg f 1804 i Fintorp
Hustru **Anna Lisa Jonasdatter** f 1810 i Näsby
Son **Carl Johan** f 1840 i Näsby
Son **Sven** f 1843 i Fintorp
Dotter **Cristina Katarina** f 1846
Son **August Wilhelm** f 1852

Johannes Sjöberg och hans hustru arrenderade gården Elmhult i Näsby åren 1839-1843.

De arrenderade sedan en del i Fintorp N. men efter 1849 ägare av 21/150 mt. Den gård som flyttades ut (se föregående spalt)

Johannes bor efter 1864 på Ringbo med undantagsförmåner från gården, som då ägs av sonen Carl Johan Sjöberg.

Finntorps Norrgård

Carl Johan Sjöberg f 1840
Hustru **Anna Maria(Maja) Israelsdotter** f 1834 i Holma Sandsjö
Son **Carl August Sjöberg** f 1864
Dotter **Amanda Maria** f 1866 (till Amerika)
Son **Sven Johan Albin** f 1868 död 1869
Son **Sven Johan** f 1870 till Amerika 1890
Tre dödfödda gossebarn f 1872
Son **Aron Martin Emanuel** f 1874
Dotter **Hanna Elisabeth** f 1876
Son **Axel Fredrik Israel** f 1879 till Ame-

Fintorp Norrgård

Sven Isaksson Sjöberg (Son till Isak Sjöberg)
född 1813 i Fintorps Norrgård

Hustru Maria Johansdotter
född 1817 i Boda, Ödestugu

Dotter Helena
född 1835 i Fintorps Norrgård

Son Johan
född 1837 i Fintorps Norrgård

Efter Sven Sjöbergs död 1839 i smittkoppor flyttade änkan till Malmbäck 1841 och gifte sig med Per Johan Jonsson. Barnen Johan och Helena var skrivna hos farfadern Isak Sjöberg. När han dog 1853 ärvde de 13/75 mt i Fintorps Norrgård.

Gården var sedan utarrenderad 2 år, men från 1855 brukas den av ägaren Johan Svensson Sjöberg (son till Sven Isaksson Sjöberg och hans hustru Lena Catarina Johansdotter född 1835 i Hiarum, Malmbäck.

1866 sålde Johan Sjöberg Fintorps Norrgård och flyttade då till gården Bodaryd, Stockaryd, som han blev ägare till. Sjöberg var riksdagsman under 27 riksdagar åren 1883-1910.

Fintorps Norrgård 13/75 mt.

Nils Magnus Johansson, född 1840 i Hårsbo, köpte gården 1866 och gifte sig 1867 i Öggestorp med **Inga Kristina Isaksdotter**, född 1838 i Skärstad. När de varit gifta vara ett par veckor miste Nils Magnus sitt ena ben. Han kom under ett träd vid skogsarbete.

Efter olyckan kunde han inte vara bonde utan fick sälja sin gård.

Nils Magnus flyttade till Nässjö, där han utbildade sig till finsnickare och bildhuggare. Han emigrerade sedan till Amerika. Han var en mycket duglig och händig man. Det gick bra för honom och hans hustru. De fick många barn.

Nämnas kan att Nils Magnus efter olyckan tillverkade sig ett träben, som var mycket skickligt gjort.

På denna gård fanns en backstuga

Missunna

Här bor

Jon Nilsson född 1707, död 1723

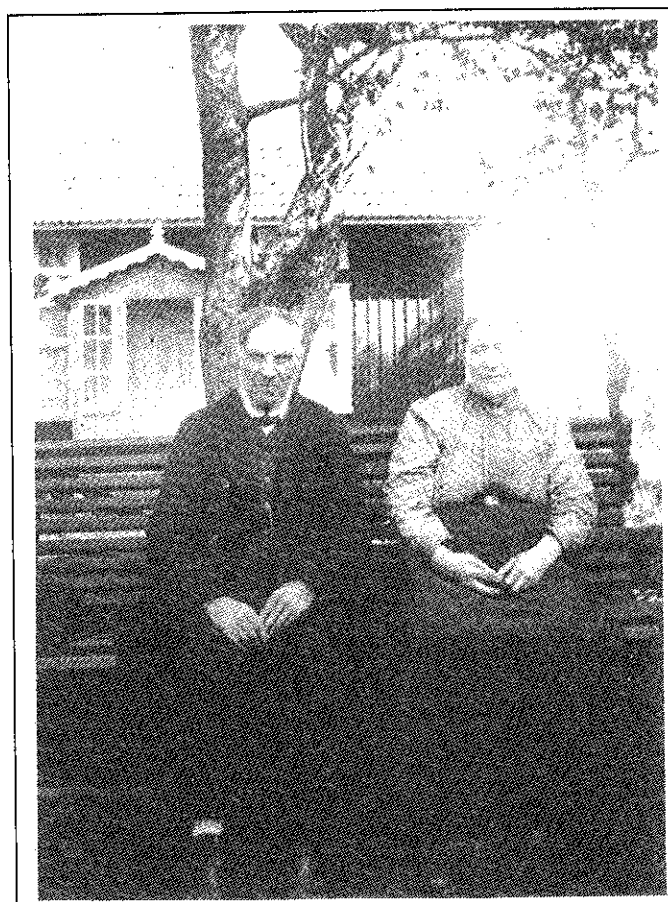
Stina Nilsdotter född 1806

Erik Nilsson född 1845

Inhyser: Nils Benjaminsson och Katarina Nilsdotter.

Följande ägare av gården:
1867

Claes Magnus Johanisson	född 1843 i Sniparp
Hustru Maria Jaensdotter	född 1845 i Leke-ryd
Dotter Hulda	född 1868 i Fintorp
Son Ludvig	född 1871
Dotter Frida	född 1874
Dotter Otilia	född 1878
Son Anton	född 1884
Son Johanis Theodor	född 1887.

Claes och Maria Johanisson

Claes Johanissons föräldrar var Johanis Svensson och Johanna Magnid. De bodde på Sniparps Norrgård.

Sonen Anton Claesson född 1884
med hustru **Ebba Kristina** född 1890

Nuvarande ägare:

Deras söner

Thage Claesson och Yngve Claesson.

Ringbo Fintorps Norrgård

Det har troligtvis funnits två boningshus på Ringbo samtidigt. Det finns ännu grundstenar kvar.

Även efter ladugården syns spår.

De första boende vi vet här är:

Jonas Mickaelsson	född 1712
Hustru Maria	född 1710
Son Peter	född 1744
Son Sven	född 1746
Son Benjamin	född 1750
Dotter Sigrid	född 1753

Anders Snapp bodde här 1726.

Backstugan Ringbo

Nils Svensson	född 1760
Maria Jonasdotter	född 1775
Jonas	född 1807
Sara Stina	född 1810
Anders	född 1812
Sven	född 1818
Sakris Eriksson	född 1819
Sara Stina Nilsdotter	född 1810
Inyses Maja	född 1875

Nu mera hör Ringbo till Fintorp Norrgård, och ägs av **Pia Ribbhammar**.

Torpet Lille Skog på Fintorps NorrgårdSista gången det finns omnämnt är 1860. Torpet bestod av några små åkerbitar, en äng, ett litet skogs-skifte, beläget mot Villstorp och Skallarps ägor i utkanten av Fintorps Norrgård.

Allt är numera skogsmark, bara ett par stenrösen påminner var husen varit belägna. Tills för några år sedan fanns på platsen ett gammalt äppelträd, visserligen knotigt och mossbevuxet, men vackert när det blommade. Nu har skogen förkvävt även det. Sedan 1860 är torpet lagt till gården Fintorps Norrgård.

Följande personer har varit bosatta här:

Enkoman Sven Nilsson	född 1796
Dotter Fredrika	född 1829
Son Nils Magnus	född 1830
Son Johannes Petter	född 1832

Jonannes Nilsson	född 1791
Hustru Catarina Johannesdotter	född 1787 i Svart-

	torp
Dotter Katrin Johannesdotter	född 1825
Dotter Lovisa	född 1829

Dottern **Marta** bodde här ensam några år. Troligen är det därför torpet även kallades "Mattes".

Nydala Fintorp

Här följer namn på personer som varit bosatta här efter 1890

Skomakare **Olof Alfred Andersson**

född 1846 i
Brandstorp

Klara Kristina Gustafsdotter född 1846 i
Brandstorp

samt deras 7 barn.

Johan August Stark född 1854

med hustru och många barn

De flyttade till Öggestorp år 1900.

Karl Ludvig Lövgren med hustrun

Augusta och flera barn bodde här
en tid före 1906.

Sedan äger

Carl Johan Sjöberg född 1840

Anna Maria Israelsdotter född 1834

Ägare efter 1919

Hanna Elisabeth Sjöberg född 1876

Nuvarande ägare sedan 1940

Erik o. Elsie Sjöberg

Fintorps Norrgård 2:5

Erik Sjöberg född 1742
† 1788

Hustru **Aurora "Åsa" Stefans-**
dotter född 1749

Son **Nils Eriksson Sjöberg** f 1773

Britta född 1778

Johan född 1781

Lena född 1784

Sven född 1788

Den gård som är belägen utmed Forserumsvägen
äg-des vid skiftet i Fintorps Norrgård av:

Nils Eriksson Sjöberg f.1773 i Fintorps
Norrgård

Hustru **Lena Svensdotter** f 1773

Son **Erik Nilsson Sjöberg** f 1797 i Fintorp

Son **Sven Nilsson Sjöberg** f 1799 i Fintorp

Son **Jonas Nilsson Sjöberg** f 1801 i Fintorp

Son **Nils Nilsson Sjöberg** f 1805 i Fintorp
även kallad (Garvaren)

Dotter Anna Stina Nilsdotter f 1809 i Fintorp
 Dotter Sara Lisa Nilsdotter f 1811 i Fintorp
 Son Per Johan Nilsson Sjöberg f 1814 i Fintorp
 Son Abraham f 1818 i Fintorp

Per Johan Nilsson Sjöberg flyttade sedan till Esbjör-
 nabo Öggestorp.
 Nils Nilsson Sjöberg blev garvare i Fintorp. Vid laga
 skiftet 1845 är han en av ägarna i 1/4 mantal Fintorp
 Norrgård.

Avskrift av skiftesprotokollet

År 1845 den 28 juli inställde sig undertecknad
 Kommissions Lantmästare uti Kronoskatte au-
 gements hemmanet Ett Mantal Fintorps Norr-
 gård beläget i Jönköpings län, Tveta Härad och
 Forserums Socken, för att till följd av Konung-
 ens Höga befallningshafande, härmed intaga
 förordnade verkställa Laga Skifte, mellan Gar-
 veri Fabrikören Nils Sjöberg och Peter Sa-
 muelsson å 1/7 mt. i nämnde hemman, som av
 dessa båda jordägare gemensamtäges. Varvid
 efter å Predikostolar i Forserums o Öggestorps
 kyrkor uppläses med kungörelser. Sig inställde
 Sökande Garfaren Nils Sjöberg för 1/8 dels
 mantal Peter Samuelsson för 1/8 dels mantal,
 Peter Pettersson för 1/4 dels mt, Isak Sjöberg för
 13/75 delar och 7/50 delar eller tillsammans 47/
 150 delar. Nils Nilsson för 3/25 delar och Benja-
 min Abrahamsson för 5/15 dels mantal.
 Såsom Gode Män hade på kallelse tillstäde-
 skommit Johannes Persson i Gunnestorp av
 Forserums Socken och istället för Petter Svens-
 son i Fagerslätt som lärar vara hindrad, Jöns

Sammandrag efter Laga Skiftet 1845

A	47/150	Isak Sjöberg	R n:r 2/2
B	49/200	Nils Nilsson	R n:r 2/3
C	1/4	Petter Pettersson	R n:r 2/4
D	1/8	Garfaren Nils Sjöberg	R n:r 2/5
E	1/15	Benjamin Abrahams- son	R n:r 2/6

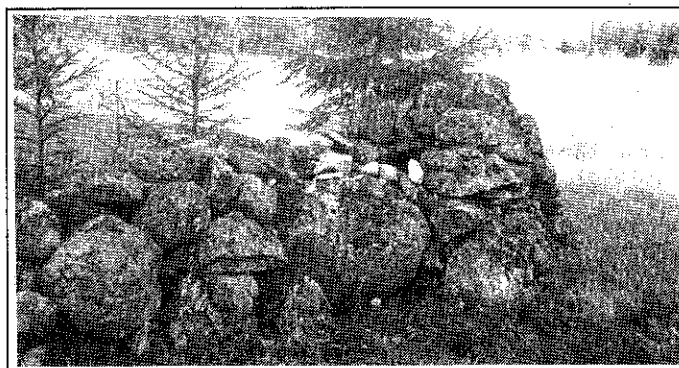
Ängsberg Fintorps Norrgård 2/5

Här bor senare:

Grafvaren Nils Nilsson Sjöberg	f 1805 i Forserum
Hustru Kristina Catarina Malm- berg	f 1804 i Hylle- tofta
Son Nils Nickolaus	f 1838 i Forserum
Dotter Maria Sofia	f 1840 i Forserum
Son Jonas Peter	f 1842 i Forserum
Son Esaias	f 1845 i Forserum

Husen på Ängsberg revs eller flyttades före år 1883.
 Men grunden efter husen finns kvar alldeles utmed
 vägen Fintorp - Forserum. Det växer några lönnar och
 oxelträd som påminner om bebyggelsen där.

Sjöberg står skriven som Kaduansmakare och Lod-
 garfaren. Sjöberg var även biodlare, han byggde in

Här byggde garvaren Sjöberg in sina bikupor. Ängsberg

Fintorp Norrgård 2/5 Garveriet

Efter garvaren Nils Sjöberg ägs garveriet av:

Sven Rosenkvist	f 1812 i Svarttorp
Hustru Maria Kristina Anders- dotter	f 1814 i Dimbo
Son Karl Rickter	f 1849
Dotter Matilda Elisabet	f 1851
Dotter Ida Maria	f 1855
Dotter Anette Rosalie	f 1858
Dotter Alfrida Bernadina	f 1860

1861 köptes gården av:

Johannes Danielsson
 Hustru Anna Maria Magnusdotter
 Son Karl Henning
 Son Johan
 Dotter Kristin

När Garvaren Rosenkvist sålde gården behöll han
 gårdsbyggnader med tomt.

Ny ägare till gården 2/5

August Svensson f 1844 i Forserum
Hustru Matilda Magnidotter f 1847 i Ögges-
torp
Son Johan Alfred f 1869 i Forserum
Dotter Edla Sofia f 1871 i Forserum
Son Karl August f 1874 i Forserum
Dotter Ellen Otilia f 1884 i Forserum

Följande ägare:

Carl August Svensson f 1874 i Forserum
Hustru Ester Danielsson f 1875 i Forserum

Nuvarande ägare:

Deras son Gunnar Svensson f 1904 i Forserum

Gamla huvudbyggnaden på Fintorps Norrgård.
Nuvarande ägare Gunnar Svensson

Vilhemsro

Möbelsnickaren **Karl Johan**

Vilhelm Dolk f 1834 i Eksjö
Hustru Hedda Andersdotter f 1835 i Barkeryd
Dotter Hulda Cristina f 1877
Dotter Sofia f 1879

Möbelsnickare Dolk syns varit en duktig yrkesman, det finns ännu många fina möbler i byn som han tillverkat. Han gjorde också likkistor.

Följande ägare:

August Svensson, som då var skolvaktmästare vid Fintorps skola en tid.

Skräddaren Erik Claesson f 1884
Sömmerskan Ellen Claesson f 1884

Sune Cronkvist

Nuvarande ägare:

Betty och Bo Nilsson

August och Matilda Svensson
Fintorp

Fintorps Norrgård Föråsen

Ägare vid skiftet 1796.

Abraham Andersson f 1756
Hustru Stina Andersdotter f 1751
Dotter Catarina f 1776
Dotter Maria f 1777
Son Benjamin f 1778

1845 är Benjamin Abrahamsson ägare. Det har senare varit många ägare till denna gård under åren som gått, här följer en del namn:

Sven Pettersson d.ä. f 1813 i Forserum
Hustru Katarina Petterdotter f 1817 i Malm
bäck
Dotter Stina Maria f 1841 i Forserum
Son August Svensson f 1844 i Forserum
Son Johan Vilhelm f 1848 i Forserum

August Svensson
Anders Ehn

Claes Ehn
Carl Claesson
Henning Gustavsson
Herman Hall
Hjalmar Svensson

Föråsen

Ägare 1925

Karl Johansson

Svea Johansson

Deras son **Rune Johansson** nuvarande ägaren är sonsondotter till Sven Pettersson d ä som ägde gården 1862.

Farfarslyckan

Det har funnits en undantagsstuga nu riven sen många år. Platsen kallas "farfarslyckan". Ännu syns platsen där stugan låg, och en halv kvarsten som utgjort trappa framför dörren ligger kvar som ett minnesmärke.

Följande personer har varit bosatta här:

Sven Duva med familj

Fransisko (italienare) gick omkring och sålde gipsfigurer i början av 1900-talet.

Bäckaskog

Backstuga belägen strax intill bron över Stenserydsån.

De senaste bosatta här var:

Skomakaren Claes August

Dalstrand	f 1844 i Fintorp
Hustru Matila Samuelsdotter	f 1843 i Furuberg
Son Anders Johan	f 1870 i Fintorp
Son Carl August	f 1872 i Fintorp
Dotter Anna Cristina	f 1875 i Fintorp
Dotter Hilda Gustava	f 1875 i Fintorp
Son Jakob Rudolf Brunius	f 1882 i Fintorp

Skomakare Dalstrand var son till Anders Benjaminsson. De bodde första i backstugan Andersberg på Fintorps Södergård

Bäckaskog omnämns först 1876

1910 flyttades detta hus till Forserums samhälle, där det fortfarande är bebott.

Tills för bara några år sedan var det ättlingar till skomakare Dalstrand som ägde det..

Fintorps ägor slutar vid ån som skiljer byarna Fintorp och Stenseryd. Förr fanns här en fin stensatt bro över ån, den revs tyvärr bort och ersattes med en bredare

bro. Den gamla bron kallades "Tjuvastockabron". Äldre människor har berättat att det varit tjuvar som stulit stockar från bönderna och gömt dessa under bron, därav namnet.

Det finns flera benämningar som talar för detta, "Tjuvastockamaden" och "Tjuvastockahagen".

LERTAG

På Fintorps Norrgård alldeles invid ån ligger ett litet markområde som kallas "allmänningen", där samtliga bönder kunde hämta lera när de behövde till reparationer och nybyggen.

Fintorps Norrgård. 2/4 Backstugan Kärrabo

Jonas Johanisson	f 1807 i Forserum
Hustru Anna Catarina	
Andersdotter	f 1811 i Ödestugu
Dotter Maja Lena	f 1843 i Forserum
Dotter Johanna	f 1836 i Forserum
Maja Lenas dotter, Anna	f 1864 i Forserum
bodde här ensam 1872	

Kärrabo

Johan Petter Andersson	f 1832 i Bringetofta
Hustru Johanna Helena	f 1832 i Sandsjö
Son Johannes August	f 1867 i Åseda
Son Jonas Petter	f 1870 i Lamm-

Står inunder rönnen lutande stugan,
mossbeväxt är trappan och ogräsen gro.
Innanför rutornas gröngamla stängsel
minnerna de sova i ljudlösan ro.
Böj ditt huvud!
Träd försiktigt!
Helig är platsen,
där fädernas hägnande andar bo.

Sniparps by

Belägen utmed gamla landsvägen Jönköping-Kalmar, den gränsar även mot vägen Fintorp-Malmbäck. Namnet Sniparp har enligt uppgift från ortsnamnsarkivet i Uppsala uppkommit av att byn ligger på krönet av en snipformig högplatå, möjligen finns även en insänkning ovanpå. Byn ligger mycket högt, (högsta punkten 312,45 m över havet) omgiven av lummig löv- och barrskog, välsköta gårdar och fina villor.

Nu år 1988 är här inte mer än 16 personer fast bofasta, men för ett femtiotal år sedan bodde här minst 35-40 personer, och för 100 år sedan många fler. Här finns många breda stenmurar kring åkrarna och stora stenrösen visar att här funnits arbetsamma människor.

I området ligger fornlämning raä 10, en kvadratisk stensättning med 14 m i sida och 1,2 m hög.

Rommen

En del av området tillhör Sniparp. Rommen utgörs av flackt kuperat odlingslandskap i anslutning till Rummaån. Åker och ängsmark med lövskogspartier omgivet av barrskog. I områdets norra del ligger fornlämningar, vilka omnämns längre fram.

Storskifte 1794 i Sniparps Södergård

Nämndeman Jaen Nordström, Hårsbo och Olof Canbring från Canarp förrättade skiftet:

Ägare till gårdarna var följande:

Petter Johansson

Daniel Eriksson

Petter Eriksson

Drängen Carl Pettersson

Anders Sjöberg - förmyndare för ogifta dottern.

A. Petter Johansson äger 3/4 m. Krono Skattegård Sniparps Södergård.

B. Daniel Eriksson äger tillsammans med Petter Eriksson, drängen Carl Pettersson och omyndiga Pigan Stina Persdotter 3/8 m.

3 oktober 1794

Gustav Svensson, Måns Bengtsson, Sven Gustavsson.

Daniel Eriksson

Peter Eriksson

Petter Johansson

Isak Jonasson

Anders Sjöberg som förmyndare

Carl Persson.

Vid detta skifte 1794 var alla husen i Sniparps Södergårdar belägna på den gård som nu ägs av John Svanberg.

Ägaren till denna gård får bo kvar, de övriga ska flytta ut till de olika skifterna. Detta tog lång tid, det var inte klart när Laga Skiftet 1863 utfördes.

Sniparps Södergård

Ägare i gården B

Erik Persson f 1696

Hustru **Kerstin Larsdotter** f 1704

Son **Daniel** f 1737

Dotter **Lena** f 1735

Son **Per** f 1738

Ägare i gården B

Per Eriksson f 1738

Hustru **Sara** f 1739

Dotter **Anicka** f 1769

Son **Carl** f 1772

Dotter **Kristina** f 1774

Ägare i gården B

Nämndeman **Petter Eriksson**

Forsberg f 1761 i Ödestugu

Hustru **Catarina Danielsdotter** f 1762 i Forserum

Dotter **Marta** f 1785 i Forserum

Son **Carl** f 1786 i Forserum

Dotter **Lena** f 1790 i Forserum

Dotter **Catarina** f 1795 i Forserum

Sniparp S

Daniel Svensson

Britta Jonsdotter f 1734

Lena Danielsdotter f 1757

Sniparps Södergård

Ägare efter skiftet:

Carl Persson f 1772 i Forserum

Hustru **Catarina Larsdotter** f 1776 i Forserum

Dotter **Margareta** f 1798 i Forserum

Son **Petter** f 1802 i Forserum

Son **Lars** f 1805 i Forserum

Dotter **Stina** f 1809 i Forserum

Dotter **Maja Lena** f 1812 i Forserum

Dotter **Catarina** f 1815 i Forserum

Sniparp S.

Eg **Johan Fredrik Jonasson** f 1774 i Malm-
bäck
Hustru **Margareta Carlsdotter** f 1798 i Forserum
Dotter **Stina Katarina** f 1823 i Forserum
Dotter **Ullrika** f 1825 i Forserum
Son **Johannes** f 1827 i Forserum
Son **Carl Johan (Sundling)** f 1829 i Forserum
Dotter **Maria Helena** f 1831 i Forserum
Son **Johan Magnus** f 1836 i Forserum
Son **Johannes** f 1838 i Forserum
Dotter **Johanna** f 1840 i Forserum
Gården brukas av Peter Magnisson i Sniparp Norr-
gård.

Enkan **Lisa Nilsdotter** f 1774 i Malm-
bäck
Sonen **Johan Fredrik** f 1794
Dotter **Anna Catarina** f 1797
Dotter **Ullrika** f 1802
Dotter **Lena** f 1808
Son **Nils Magnus** f 1810
Dotter **Brita Stina** f 1813

Sniparps Södergård OF 5/16 fm 11/64

Egare **J. Forsberg Fintorps S.**
Carl Johan Jonas. Sundling f 1829 i Forserum
Hustru **Inga Lena Johanisdotter** f 1832 i Ödestugu
Dotter **Johanna Wilhelmina**
Maria f 1857 i Forserum
Son **Johan Alfred** f 1859
Dotter **Augusta Kristina** f 1861
Son **Claes Elof** f 1863
Dotter **Amanda Sofia** f 1865
Dotter **Hulda Kristina** f 1868
Dotter **Selma Ottonia** f 1873

Inhyes **Johannes Sundling** f 1838 i Forserum
Hustru **Klara Kristina Petters-**
dotter f 1846 i Rogber-
ga
Dotter **Hulda Maria Albertina** f 1866 i Jönköp-
ing

Karl Jonasson Sundling säljer gården 1904 till sin
dotter Selma och Karl Kylberg. Senare ägare sonen
Ivar Kylberg, som senare överlåter gården till brod-
ern **Lennart Kylberg**. Nuvarande ägare **Rune Kyl-**

Sniparp S

Sven Pettersson Forsberg f 1799 i Forserum
Hustru **Anna Johansdotter** f 1802 i Nässjö
Dotter **Stina Katarina** f 1823 i Forserum
Son **Johannes** f 1825
Son **Sven Petter** f 1829
Dotter **Johanna** f 1832
Sonen Johannes Svensson Forsberg blev senare ägare
till gården. Han äger även en gård i Fintorp Söder-
gård, där han är bosatt med familjen.

Sniparp S

Petter Johansson f 1747
Hustru **Maria Jonadotter** f 1738
Dotter **Catarina** f 1781

Magnus Svensson f 1772
Hustru **Catarina Pettersdotter** f 1774

Anders Jonasson f 1759
Hustru **Lena Andersson** f 1759
Dotter **Maja Stina** f 1790
Son **Johannes** f 1793
Son **Anders** f 1796
Dotter **Catarina** f 1800

Abraham Larsson f 1718
Hustru **Britta Stina**
Dotter **Lisbet**

Daniel f 1730
Stina f 1770

Petter Israelsson f 1782 i Lekeryd
Hustru **Lena Pettersdotter**
(Forsberg) f 1790 i Forserum
Son **Johannes** f 1819
Dotter **Johanna** f 1824
Dotter **Stina Catarina** f 1826
Son **Gustav** f 1831

Sniparp s

Hans Petter Svensson f 1817 i Forserum
Hustru **Augusta Andersdotter** f 1816
Son **Anders Johan** f 1841
Son **Sven August** f 1843
Son **Johan Vilhelm** f 1845
Dotter **Hulda Kristina** f 1848
Son **Claes Petter** f 1857

Son Frans f 1857
 Dotter Catarina Sofia f 1856

Anders Johannisson f 1826
 Hustru Sofia Svensdotter f 1829
 Dotter Cristina Carlotta f 1851
 Son Per Alfred f 1855

Anders Johan Jonasson f 1828 i Fintorp S
 Hustru Sofia Pettersdotter f 1828 i Almes-
 åkra

Son Claes Petter f 1853 i Sniparp
 Dotter Anna Maria Albertina f 1855
 Även boende här Anders Johans föräldrar **J Abrahamsson och Judit Månsdotter.**

Sniparps S

Anders Mattisson f 1790 i Almes-
 åkra
 Hustru Stina Håkansdotter f 1796 i Ödestugu
 Dotter Maja Stina f 1816
 Dotter Inga Lena f 1818
 Dotter Anna Lisa f 1822
 Son Johannes f 1823
 Dotter Catarina f 1828
 Son Håkan f 1830

Anders Magnus Carlström f 1801 i Malm-
 bäck
 Hustru Anna Johanison f 1802 i Nässjö
 Son Claes Magnus f 1843 i Svenarum
 Egare Johannes Svensson
 Forsberg, Fintorp S.

Sniparps S kronoskatte

Kyrkovärd, Ägare vid skiftet 1863

Anders Malmsten f 1822 i Malm-
 bäck
 Hustru Marta Catarina Arvids-
 dotter f 1820 i Malm-
 bäck
 Dotter Maria Kristina f 1859 i Forserum
 Son August f 1850 i Forserum
 Son Oskar Arvid Gottfrid f 1864 i Forserum
 Senare ägare av gården
 Oskar Andersson Malmsten f 1864
 Nelly Gustafsson Malmsten
 Gustav Svanberg, Fintorp
 Nuvarande ägare:
 John Svanberg

Sniparp S

Ägare av en gård vid skiftet 1863

Johan Magnus Andersson f 1829 i Forserum
 Hustru Edla Catarina Johansdotter f 1831 i
 Malmbäck

Dotter Edla Katrin f 1856 i Forserum
 Dotter Johanna Christina f 1857
 Son Anders Aug. f 1860
 Dotter Augusta Josefina f 1861
 Son Claes Henning Edvard f 1863
 Son Gottfrid f 1866
 1/32 egare Carl Johansson Hiegöl, Ödestugu

Torpet Hästhagsfällan S Sniparp 1:3

Efter 1822 är detta namn borta. Då kallas det "Hysten".
 S Sniparp.

Följande personer har varit bosatta här:

Jakop Nilsson f 1710
 Hustru Maria f 1715
 Dotter Elin
 Son Jonas

Jonas (okänt efternamn) f 1729
 Hustru Kjerstin f 1731
 Dotter Maria f 1756
 Son Carl f 1760
 Son Sven f 1762

Nils Arvidsson f 1752
 Hustru Lena Jonasdotter f 1752

Jonas Jonasson f 1752
 Hustru Margareta f 1752
 Dotter Catarina f 1782
 Dotter Margareta f 1788
 Dotter Maja Lisa f 1790

Dragon A Holm f 1768
 Hustru Sara Bengtsdotter f 1770
 Son Samuel f 1794
 Son Bengt Petter f 1796
 Son Nils Magnus f 1802
 Son Johan f 1805

Nils Olofsson f 1786
 Hustru Maria Gabrielsson f 1790
 Dotter Stina f 1816
 Dotter Maria Helena f 1819

Sven Jonasson f 1765

Laga skifte å Sniparps Södergård 12/6 1863

Anders Malmsten

Carl

Johan Andersson

Johan Nilsson Hall

Anders Carlström

Efter skiftet är det följande ägare:

Nr. 1 3/16 mt Kronoskatte Carl Sundling D 1:5

Nr. 2 9/64 mt ägs av Johan Nilsson Hall C 1:4

Nr. 3 3/64 mt ägs av Anders Carlström E 1:6

Nr. 4 3/14 mt ägs av Johan Magnus Andersson B 1:3

Nr. 5 3/16 mt Kronoskatte ägs av Anders Malmsten
A 1:2

Carl Sundling, Anders Carlström, Anders Malmsten
är kvarboende.

Nr 2 och nr 4 flyttar ut

Sniparps Södergård

Johan Nilsson Hall f 1825 i Barkeryd

Hustru Johanna Svensdotter f 1823 i Forserum

Dotter Svea Augusta f 1853

Dotter Ida Kristina f 1861

Son Oskar Emil f 1873

Oskar Emil Hall f 1873 i Forserum

Hustru Frida f 1874

Senare ägare Lennart och Ingrid Hall

Nyängen S Sniparp (Lilla Annesa), en liten
backstuga

Anders Johansson f 1834 i Almes-
åkra

Hustru Maja Lisa Andesdotter f 1822 i Forserum
Anders som kallades "lillannes" gjorde dagsverke
hos

bönderna i byn. För detta ofta tunga arbete fick han
bara 25 öre om dagen. Det berättades att de bara kunde
ha en ko, så det var nog inte lätt att försörja sig.
Nu finns bara en gammal jordkällare kvar som visar
var "LillAnnesa" varit beläget.

Sniparp S

Karl Alfred Johannesson f 1861 i Vilstorp

Hustru Ida Kristina Johansson f 1861 i Forserum

Son Johan Axel Emil (Hall) f 1883

Son Karl Herman Albin f 1885

Dotter Hanna Helga Maria f 1887

Dotter Alma Elin Finanda f 1889

Son Klaes August Hjalmar

Johan Axel Emil Karlsson (Hall) f 1883

Hustru Anna Karlsson f i Ödestugu

Senare ägare:

Gunnar Lundberg

Nuvarande ägar: Sonen Arne Lundberg

Sniparp S(Hylen)

Karl Johan Jonasson f 1841 i Solberga

Hustru 1 Helena Johanisdotter f 1839 i Forserum

Son Frans Oskar f 1868 i Ödestugu

Son Johan Edvard f 1872 i Forserum

Hustru 2 Sara Lisa Johansdotter f 1847 i Forserum

Son Gustav Ferdinand f 1873 i Forserum

Son Carl Alfred f 1876

Son Klaes Emil f 1879

Dotter Hanna Emelia f 1882

Son Axel Gottfrid f 1886

Son Karl Albin Leander f 1888

Gustav Ferdinand f 1873

Hustru Edla Kristina Larsdotter f 1865 i Forserum

Dotter Rut

Son Verner

Son Calle

Dotter Lilly

Dotter Ebba

Dotter Gerda

Inhyser:

Smeden Lars Petter Andersson f 1821 i Barkeryd

Senare ägare:

Murare Larsson

Neijd

Oskar Pettersson

Axel Svensson

Nuvarande ägare:

Rune Kylberg

Karl Johan Jonasson f 1841 i Solberga bodde även en
tid på Slätten (se Torpet Slätten). Han var mycket
anlitad i bygden som "kobotare" och det sägs att han
var mycket kunnig. Hans yngste son Albin Leander
fortsatte med detta "yrke" senare.

Slätten 1:8

Karl Albin Leander f 1888 i Forserum

Hustru Alma Elin Finanda f 1889

Ägare 1926:

Claes Teodor Johansson f 1881

Hustru Hanna Albertina Vist f 1882

Nuvarande ägare: **Erik Claesson**

Torpet Slätten, Sniparp 1

Torparen Arvid f 1710
Hustru Maria f 1715
Dotter Ein
Son Jonas

Arvid f 1743
Hustru Sara f 1746
Son Johan f 1763
Son Jakop f 1765

Sven Larson f 1750
Hustru Stina Gustavsdotter f 1753
Son Hans f 1781
Dotter Maja f 1788
Dotter Stina f 1790

Petter Samuelsson f 1809 i Ökna
Hustru Sofia Månsdotter f 1806 i Flisby
Dotter Johanna f 1842
Dotter Anna Sofia f 1844
Son Carl Petter Anders f 1859
Son Gustav

Carl Magnus Pettersson f 1812 i Svarttorp
Hustru Stina Andersdotter f 1812 i Barkeryd
Dotter Majalisa f 1842 i Forserum
Dotter Johanna f 1846

Smeden Lars Petter Andersson
Käll f 1821 i Barkeryd
Hustru 1 Johanna Johansdotter f 1825 i Barkeryd
Hustru 2 Johanna Danielsdotter f 1827 i Malm
bäck
Son Johan f 1859 i Barkeryd
Son Carl August f 1863 i Forserum
Dotter Edla Kristina f 1865

När Lars blev gammal och ensam bodde han hos sin dotter Edla och hennes make som bodde på Hylen. De köpte också torpet Slätten då.

Slätten Sniparp S 1:3

Eg. Karl Magnus Johanison f 1831 i Rogberga
Hustru Anna Stina Andersdotter f 1832 i Barkeryd
Dotter Anna Kristina Karlsd. f 1874 i Forserum
Senare ägare och boende:
Skomakaren Ernst Pettersson
Hustru Anna Karlsdotter

Nataniel Jonsson
A Claesson
Einar Fransson
Nuvarande ägare: Erik Thelander

Torpet Granstorp S Sniparp

Här följer namn på några av alla se människor som bott här under åren som gått:

S Hultman f 1756
Hustru Ingrid Jonasdotter f 1756

Petter Israelsson f 1782
Hustru Lena Petterdotter f 1790
Son Johannes f 1819

Carl Persson f 1772
Hustru Catarina Larsdotter f 1776
Dotter Stina f 1809
Dotter Catarina f 1815

Petter Abrahamsson f 1782 i Lederyd
Hustru Lena Persdotter f 1790 i Forserum
Son Johannes f 1818

Torpet Granstorp ägs av Kylberg, S Sniparp
Senare ägare:
Martin Mellby
Edvin Svan
Nuvarande ägare: I Eckerström

Backstuga S Sniparp

Ljungfällan

Johannes Andersson f 1808
Hustru Katarina Magnisdotter f 1809
De har sex barn

Fällan

Daniel f 1701
Hustru Judit f 1730
Son Samuel f 1767
Lars Jonasson f 1760

Backstugan Backen

Förstördes av eldsvåda.
Här bodde Brink med familj. Det berättas att han slöjdade fina träskedar som han sedan sålde, alltid blev det väl något bidrag till försörjningen.
Sven Kork f 1787
Hustru Sara Pettersdotter f 1788
Dotter Eva Sofia f 1829

Son **Sven August** f 1834
 Dotter **Anna Maja** f 1836
 F.d. soldaten **Anders Brink** f 1816 i Malm-
 bäck
 Hustru **Cristina Katarina Johans-**
dotter f 1816
 Son **Anders Johan** f 1841

Storskiftet 1799 för Sniparps

Norrgårdar

Följande ägare:

Magnus Svensson
Magnus Nilsson
Johan Björkman
Pigan Margareta Svensdotter

Sniparps Norrgård

Sven Lars Jönsson f 1769 d 1799
 Hustru **Lena Månsdotter** f 1757
 Son **Magnus Svensson** f 1778
 Dotter **Margareta Svensdotter** f 1781
 Son **Sven Svensson** f 1786 d. späd

Ägare av en gård efter skiftet

Magnus Svensson f 1778
 Hustru **Catarina Pettersdotter** f 1781
 Son **Peter** f 1806
 Dotter **Johanna**

Ägare av en gård efter skiftet 1799

Magnus Nilsson f 1766
 Hustru **Sara Månsdotter** f 1773
 Son **Johannes** f 1793
 Dotter **Stina** f 1810

Sniparps N

Brukas av

Sven Svensson i Fintorp f 1722
 inhyses avsk. soldaten
Sven Jonasson Bok f 1764
 Hustru **Sara Pettersdotter** f 1796
 Dotter **Lovisa** f 1819
 Son **Petter Johan** f 1822

Här har också bott

Johan Nilsson f 1705
 Hustru **Gunilla** f 1709
 Son **Pär**

Dotter **Anna**
 Son **Daniel**
 Son **Peter**
Johan Nilsson f 1722 i Forse-
 rum
 Hustru **Sara** f 1720 i Lekeryd
 Son **Carl** f 1762 i Forse-
 rum
 Dotter **Stina** f 1781
 Dotter **Judit** f 1789
 Dotter **Anika** f 1789

Peter f 1747
 Hustru **Marie** f 1738
 Dotter **Catarina** f 1781

Gustaf Svensson f 1715
 Hustru **Catarina** f 1728
 Son **Sven** f 1747
 Son **Daniel** f 1752
 Dotter **Åsa** f 1757
 Son **Samuel** f 1758

Peter Jonasson f 1739
 Hustru **Ingjörd** f 1734
 Dotter **Catarina** f 1767
 Dotter **Britta** f 1769
 Dotter **Lena** f 1770

Anders Nilsson f 1763
 Hustru **Maja Pettersdotter** f 1761
 Son **Anders** f 1792
 Son **Johannes** f 1797

Sven Andersson f 1762
 Hustru **Stina Svensson** f 1765
 Dotter **Maja Catarina** f 1800
 Son **Sven** f 1802
 Fosterbarn
Johanna Magnild f 1808
Sven Magnison f 1811

Catarina Björkman f 1775
Lars Björkman f 1813
Anders Johan f 1817
A Björkman f 1799

Daniel Larsson f 1783
 Hustru **Catarina Ssvensdotter** f 1789
 De hade sex barn.

Sniparp N

Ägare

Johannis Magnisson f 1792 i Forserum
Hustru **Maria Catarina Pettersd.** f 1797 i Sandsjö
Son **Carl Johan** f 1821 i Sandsjö
Dotter **Anna Maria** f 1826 i Forserum
Dotter **Lena Stina** f 1830
Dotter **Johanna Helena** f 1833
Son **Anders Magnus** f 1835
Son **Gustav Adolf** f 1838

Brukare av gården

Sven Petter Johansson f 1806 i Forserum
Hustru **AnnaLisa Svensdotter** f 1806
Son **Magnus** f 1829
Son **Sven Petter** f 1833
Dotter **Johanna** f 1837
Dotter **Anna Maria** f 1841
Dotter **Lovisa** f 1843
Undantag för **Stina Katarina** f 1771
Fröken **Hedvig Klöverfält**
Frökan **Lovisa Elionora Drake** f 1760

Sniparp N

Brukare: Bosatt här efter 1822, tidigare i S Sniparp.

Carl Persson f 1772 i Forserum
Hustru **Catarina Larsdotter** f 1776
Dotter **Margareta** f 1798
Son **Peter** f 1802
Son **Lars** f 1805
Dotter **Stina** f 1809
Dotter **Maja Stina** f 1812
Dotter **Catarina** f 1815

Ägare:

Gustav Samuelsson f 1806 i Forserum
Hustru **Stina Magnidotter** f 1810
Son **Anders** f 1833
Son **Magnus** f 1833
Dotter **Johanna Sofia** f 1835
Son **Anders Johan** f 1836
Son **August** f 1838
Dotter **Carolina** f 1841
Son **Axel** f 1842

Ägare 2:2

Johan Israelsson f 1813 i Forserum
Hustru **Maja Stina Samuelsdotter** f 1812
Dotter **Johanna Matilda** f 1848

Sniparp Norrgård 2:2

F.d. landstingsman och kyrkovård

Ägare Anders Abrahamsson f 1809 i Malm-
bäck
Hustru **Carolina Svensdotter** f 1817 i Forserum
Son **Claes** f 1838
Dotter **Anna** f 1841
Dotter **Lena Kristina** f 1844
Son **Johannes Alfred** f 1849, rest till
Amerika 1869
Son **Carl Herrman** f 1861

Ägare

Lars Viktor Johannisson f 1825 i Forserum
Hustru **Anna Andersdotter**
Dotter **Karolina**
C G Rickter
Ellen Maria
Klara Marilda
Anna Emelia
Helena
Eva Julia

1895 står som ägare Anna Andersdotter.

Ägare till gården sedan 1904

Claes Andersson Ehn f 1868
Hustru **Hilda** f 1868
Dotter **Signe** f 1894
Son **Gunnar** f 1897
Son **Einar** f 1899
Son **Oskar**

Dotter **Astrid**

Dotter **Margareta**

1938 är sonen **Einar Ehn** ägare till gården.

Nuvarande ägare:

Sivert Ehn

Sniparps Norrgård 2:3

Ägare

Johannes Svensson f 1809 i Fintorp
Hustru **Johanna Kristina Johans-**
dotter f 1808 i N.Snip-
arp
Son **Sven August** f 1837
Son **Claes Magnus** f 1843
Hustru 2: **Maja Lisa Daniels-**
dotter f 1823 i Lekeryd
Son **Johannes Alfred** f 1854
Maja Lisa Danielsdotter på undantag.

Ägare
Johan August Jonsson f 1855 i Fintorp
 Hustru **Johanna Kristina Johansdotter** f 1858 i Sniparp
 Dotter **Lydia** f 1883
 Dotter **Ester** f 1887
 Son **Enok** f 1889
 Son **Oskar** f 1891
 Son **Nataniel** f 1894
 Son **Gustav** f 1897
 Son **Simion** f 1901
 Son **Gunnar** f 1903

Följande ägare: **Gustav Jonsson**

Nuvarande ägare: **Margit Jonsson och Ebba Lidström**

Sniparps Norrgård 2:4

Carl Håkan Isaksson f 1819 i Forserum
 Hustru **Anna Maja Johansdotter** f 1826
 Dotter **Maja Helena** f 1851
 Son **Anders Alfred Carlsson** f 1857

Carl Håkan Isakssons föräldrar var

Isak Håkansson Sparr f 1791 i Ödestugu
 Hustru **Lena Isaksdotter** f 1791 i Malmback

De var bosatta på Nybygget.

Senare ägare:

Claes Johansson

Signe Johansson

Erik o Valter Johansson

Torp och backstugor under Sniparp Norrgård

Åsen

Sven Mårstensson Elg f 1772

Hustru **Catarina Jonsdotter** f 1774

Stenatorget

Pistolsmeden

Johannes Sandel f 1802 i Hakarp

Sandel tillverkade även golvur s.k. "dalaklockor".

Stenatorpet även kallat "Ullalyckan" eller

"Saxalyckan"

Benjamin Svensson f 1807 i Forserum

Hustru **Ullrika "Ulla"** f 1804

Son **Johan August** f 1842

Son **Sven** f 1850

Son **Claes Petter** f 1851

Ullrika föräldrar var

Peter Forsberg

Lotta Danielsdotter

Senare inneboende:

Skomakare

Claes Petter Benjaminsson

Engdal f 1851 i Forserum

Hustru **Vilhelmina Andersdotter** f 1848 i Järnsnäs

Avskedade soldaten

Johannes Lax f 1810 i Dörarp

Hustru **Maria Svensdotter** f 1811

Son **Johannes** f 1842

Dotter **Anna Maria** f 1846

Dotter **Matilda** f 1850

Johannes Lax var förut bosatt på soldattorpet Sniparps Norrgård.

1896 reste Lax till Amerika. Det berättas att Sniparpsbönderna betalade resan åt honom. Vi ser i husförhörslängderna att han vid tre olika tillfällen är dömd för snatteri

Torpet Nybygget Snuparp Norrg.

Olof Persson f 1748

Hustru **Stina Nilsdotter** f 1758

De hade fyra barn.

Nybygget även kallat Sparrabo

Nils Nilsson Sparr f 1798 i Lekeryd

Hustru **Lisa Hansdotter** f 1800 i Ramkvilla

Dotter **Johanna** f 1827 i Forserum

Dotter **Lovisa** f 1829

Alla tre barnen blev innebrända vid en vålded år 1830

F.d. soldaten

Isak Håkansson Sparr f 1791 i Lekeryd

Hustru **Lena Isaksson** f 1791 i Malmb.

barnen

Johannes,

Anna Catarina,

Carl Håkan

Inneboende:

Nils Nilsson Sparr

Hustru **Lisa Hansdotter**

Soldaten **Nils Sparr** f 1792 i Lekeryd

Hustru **Stina Andersdotter**

Kvist f. 1804

Son **Anders Johan** f 1836 i Forserum

Son **Johannes** f 1840

Sniparps Rytbartorp nr 71

Västra Härads Kompani, beläget å Norra Sniparp

Soldaten **Anders Snapp** f 1745Hustru **Marta** f 1749Dotter **Stina** f 1774Dotter **Margareta** f 1776Dotter **Lena** f 1779Soldaten **Pannerkrans** f 1750**Gustav Brodd** f 1773Hustru **Catarina** f 1772Son **Petter Johan** f 1799Soldaten **Johannes Gustavsson****Lax** f 1810Grenadiären **Magnus Petrus****Gylfe** f 1814**Jonas Petter Karlsson Lilja** f 1838Soldat **Gustav Svensson Orädd** f 1776Hustru **Catarina Persdotter** f 1773Son **Petter Johan** f 1799Dotter **Maja Lisa** f 1804Dotter **Maja Stina** f 1811**Anders Jonasson Sand** f 1831 i Malmb.Hustru **Lisa** f 1834 i Jönkö-
pingSon **Anders Johan** f 1857 i ForserumSon **Carl Oskar** f 1858**Soldattorpet**

Arrendator

Petter Isaksson f 1809 i Ögges-
torpHustru **Britta Gustavsdotter** f 1806 i Forse-
rumDotter **Anna Stina**Son **Johannes**Inhyses soldaten **Nils Sparr****Jonas Petter Carlsson Lilja** f 1838Hustru **Catarina Andersdotter** f 1834Son **Johan August** f 1857Son **Claes Oskar** f 1861

Siste soldaten som bodde här var

Johan Petter Emil Palmer f 1856**Karl Emil** f 1880**Helga Sofia** f 1883Dotter **Nanny Maria** f 1885Son **Tor Hjalmar Sextus** f 1887

Senare var

skräddare **Johan Pettersson** f 1839

bosatt på soldattorpet

Hustru **Maria Sofia Sjöberg** f 1840

Efter hans död flyttades huset till Forserums samhälle.

Torpet Kolöen, Sniparps Norrgård**Lars Jönsson** f 1732Hustru **Stina Pettersdotter** f 1758

De hade fem barn.

Sven Andersson f 1765 i HakarpHustru **Maja Johandotter** f 1764 i LekerydDotter **Maja** f 1804**Abraham Nilsson** f 1771 i BarkerydHustru **Marta Persdotter** f 1791 i Fintorps
Norrg.

Familjen flyttade 1822 till Stenseryd.

Uppgift i ortsnamnsarkivet beträffande Kolön:

"Kolön en dunge belägen Sniparps Norrgårde. Flera
kolbottnar på dungen som ligger i ett kärr."

Torpsstugan Kolöen har tydligen legat nära kolbotten.

Min hembygd

Min hembygd är platsen den kära
där jag lekte som barn en gång
om den platsen ligger mej nära
eller vägen dit är lång
jag kommer dock alltid att minnas
allt, allt som hände mej där.
Den platsen skall alltid finnas
någonstans i minnenas sfär.

A. Brån 1895

Fintorps skola

Innan kommunen uppförde ett skolhus i Fintorp som även uppläts till missionsverksamhet, skedde skolundervisningen i en gammal stuga belägen strax där skolan kom att byggas.

År 1906 uppfördes en ny skolbyggnad på en tomt belägen på andra sidan landsvägen. Denna skola användes fram till 1955 då den sista skolavslutningen hölls i Fintorps by.

Det var vemodigt! Men på grund av minskat barnantal, ett nödvändigt beslut. Barnen i låg- och mellanstadiet har sedan dess fått åka skolskjuts till Forserums central-skola och högstadieläverna med skolbuss till Nässjö.

Den första examinerade läraren i socken var folkskol-läraren och klockaren **Samuel Sven August Strömberg**, född 1820. Han var bosatt i sockenstugan vid kyrkan, Sockenstugan byggdes omkring 1875. Där var också Forserums skola inrymd.

Pengar till lärarlönen togs år 1874 ut, dels genom skattemedel 19 öre/person, och dels genom att man tog ut 50 öre för varje inskrivet barn. De fattiga behövde bara betala 25 öre för sina barn.

Samuel Strömberg ambulerade emellan skolorna vid Forserums kyrka och skolan i Axlarp och Fintorp. Han fick gå den långa vägen.

Lektionerna började klockan 8 på morron och slutade klockan 4 på eftermiddagen, några små raster förekom inte. Men en två timmars lång middagsrast, då barnen fingo ära sin medhavda matsäck, som bestod av vad föräldrarna hade råd med.

Lärare Strömberg var mycket sträng och hade stor respekt med sig, men han var också gladlynt och en stor humorist. På den tiden var inte skolan avskaffad.

Läraren och kantorn Strömberg hade en dotter **Emelia Strömberg**, som blev sin fars efterträdare som kantor i Forserums kyrka. Fröken Strömberg var en tid bosatt i Fintorps skolhus tillsammans med lärarinnan **Hilda Andersson**.

Fröken Strömberg var en av de första i socknen som hade körkort och var väl den förste som ägde en bil i Fintorp. En T-ford med "sufflett".

Det blev en hel rad lärare som under längre eller kortare perioder kom att undervisa i Fintorps skolor, både den som fanns på 1800-talet och den som byggdes i början på 1900-talet. Här är namn på lärare, men kanske ej i rätt ordning:

Herman A Pettersson, Elisabeth Eriksson Persson, Emelia Skog, A B Svensson, Gustaf Edström, S A Gustavsson, Hilda Andersson, Eva Lindal Magnusson, Anders Nyberg, Martin Mellby och Nisse Jakobsson.

Nisse Jakobsson var den siste läraren i Fintorps skola. Varannandagsläsning förekom både i småskolan och i folkskolan. Det var samma lärare som undervisade alla klasserna och i samma skolsal på en gång.

Examen firades strax före midsommar, då skolsalen smyckades med liljekonvaljer, syrener och många andra blomster. Då var det förhör, och föräldrarna fick komma och lyssna på sina telningar.

Sy- och träslöjd fick ju också barnen deltaga i, det var de kvinnliga lärarna som då undervisade flickorna, medan då det var manliga lärare var det pojarna som fingo undervisning i träslöjd.

Ur gamla skolkataloger har vi hämtat en del uppgifter.

I Fintorps skola var år 1880 följande barn inskrivna:

**Karl Oskar Magnusson, Skogseryd
Johanna Karlsson, Fintorp
Carl Ludvig Claesson, Fintorp
Karl Johan Andersson, Sniparp
Gustav Ferdinand Karlsson, Sniparp
Emil Alfred Andersson, Bredtofta
Karl August Augustsson, Fintorp
Oskar Emil Hall, Sniparp
Sven Oskar Algot Svensson, Bredtofta
Edla Sofia Augustdotter, Fintorp
Ida Kristina Johansdotter, Fintorp
Edla Andersdotter, Tryggarp
Hulda Augusta Stafv, Bredtofta
Selma Otonia Sundling, Sniparp
Karolina Magnusdotter, Skogseryd.**

Vid examen i Fintorps skola 1886 utdelades premier till följande elever: Gustav Ferdinand Karlsson, Edla Sofia Svensdotter, Anna Lovisa Vilhelmina Gustavsdotter, Anna Emelia Pettersdotter, hvardera ett exemplar af Odhners historia, de öfriga 19 eleverna vid examen närvarande erhöilo hvardera ett exemplar av J A Svensson geografi.

Folkskolan i Fintorp år 1887 började den 4 maj och slutade 2 juli och varade 38 dagar. Offentlig examen hölls den 2 juli och bevistades av J A Ekholm, Kommer-nister.

Skolkort Fintorps skola i början av 1900-talet. Lärarinna Emelia Ander

Barnen var från vänster till höger:

Övre raden: Artur Svensson, Einar Karlsson, Robert Nylander, Gustav Jonsson, Karl Ehn, Helge Johansson, ?

Mellersta raden: August Hall, Natanael Jonsson, Signe Ehn, Ebba Sjöberg, ?

Nedre raden: Ebba Svensson, Nelly Andersson, Sally Johansson, Hulda Svanberg, Ida Jonsson, ?, ?

Skolan inställd och barnen har lov på grund av Forserums marknad den 7 september 1888.

I träslöjden tillverkades många olika saker, det allra första var en styck räfspinne, sen följde bland annat selpinne, matsked, skopa, hammarskaft, skärbräde, klädhängare, yxskaft, pall, okslå, skrivbordsställ, papperskniv, brödgrissla, stövelknekt, lampställ, vävskytel, klappträ, metermått, tändsticksställ, pennlåda, vinkel liesticka m.m.

vantar, ett par hela strumpor av svart stickgarn, "stickgarn" i dubbel bemärkelse. Dessa var besvärliga att sticka, en del fick dom långa och smala, en del blev

vida.

Underkläder, linne och byxor, förkläden, allt skulle sys för hand, ingen symaskin fick användas, och det var noga att stygnen skulle vara jämna och raka.

Så fick de lära alla broderier. Engelskt broderi, hålsöm, hardanger, langett, kråkspark m.m. Allt detta mycket vardefullt som kommit till nytta senare i livet.

När **SS A Gustavsson** var lärare i Fintorp, utdelades till de duktigaste pojkarna, slöjdpremier vilka läraren själv bekostade. Således erhöill:

Axel Emil Karlsson, Sniparp 20 öre

Anton Janne Claesson, Fintorp 25 öre

Karl Herman Albin Karlsson, Sniparp 15 öre

Carl Axel Persson, Sjöstorp 25 öre
Karl Oskar Johansson, Sjöstorp 20 öre
Hugo Teodosius Svensson, Fintorp 20 öre
John Henrik Luther Svensson, Fintorp 25 öre

HILDA ANDERSSON kom till Fintorps skola som lärare 1914 och tjänstgjorde där fram till sin pensionering 1932.

Det är många äldre Forserumsbor som haft Hilda Anersson som lärare.

Hon ingav stor respekt, började alltid skoldagen med en psalm, ofta var det "Din klar sol går åter upp", sen följde en lång kristendomslektion, innan dagens övriga lektioner vidtog och skoldagen avslutades med psalmsång och då ofta "Så går en dag än från vår tid".

Ja, så har då ortens befolkning i många generationer hämtat sin lärdom i byns lilla skola. En del tillägnade sej mera och en del mindre kunskap.

Om man tänker vilken fantastisk utveckling som skett inom skolväsendet sedan 1842, så förstår man vilken kulturgärning dessa nitiska lärare utfört under århundraden som gått. När skolan upphörde 1955 var det en stor förlust för bygden.

Utdrag ur skolprotokoll

Tagit ur examenskatalog, vinterterminen 1848.
Skallaprs-Fintorps-Sniparps rotar (3-4 roten)

32 barn inskrivna födda mellan 1833-1840
Skolan tog sin början den 2/2 och slutade den 14/3 1848.

Protokoll vid skolterminens slut uti Fintorp den 12 december 1848.

"Enligt förut skedd pålysning anställes samma dag kl 10.30 fm examen med 47 barn som begagnat skolan i 8 veckor, bland vilka voro 30 gossar och 17 flickor. Barnen hade utan skäl till anmärkning gjort många berömliga och alla försvarliga framsteg utan alla de stycken som blivit föredragna och erhöillo i allmänhet lärarens vitsord om flit och ett gott uppförande och läraren däremot fämnat ett fortsatt bemödande att handleda barnens förkovran i Gudsfruktan, och sedlighetsens enda oss saliggörandes väg. Några barn hafer väl af olika orsaker försummat skolan under förfluten termin.

Desse hade skolans inspektör ämnat inkalla till förhör idag för att utröna huruvida dessa barns uppföstran vårdats eller försummats, men som skolorummet var så trångt att det ej kunde inrymma flera än som begagnat undervisningen uppskjuts dessa uteblivna angelägenheter till blifande repetitionsförhör då dessa barn på lämpligt sätt skola blifva inkallade.

Därnäst tillkännagafs att nästa lästermin kommer att börja 1 feb. 1849 som kommer att hållas vid kyrkskolan. Examen slutade som den började med sång och bön.

å skoldirektionens vägnar

Anders Abrahamsson
i Hult

Sven Jonasson
i Krökesbo

Johannes Carlsson
i Stenseryd

Jonas Jonasson
i Gatu "

1851 gingo 60 barn i Fintorps skola

1857 på hösten måste i avseende till Rödsotsepedemi skolan avbrytas ill 10 jan. 1858 då den tog sin början igen.

W Ekedal

1858 10/12 upplöstes skolan i Fintorp. Med innerlig glädje övervar jag examen. Skollärarens utmärkta skicklighet i allt tillkännagavs mej både genom barnens sedförfållande samt deras berömvärda framsteg.

pastor

A Agramhamsson
Anders Malmsten

Reglemente för skolor 1895

En flyttande folkskola på 3ne stationer nemligen vid Forserums kyrka, Axlarp, vid Fintorp omfattande följande hemman med underlydande torp och backstugor nemligen Sniparp, Fintorp, Ekön, Skallarp, Skogse-ryd, Bredtofta, Willstorp, Gatu och Gullycke. En lärare bestrider undervisningen vid dessa 3ne stationer.

Lärare i småskolan var gemensam för bara Axlarp och Fintorp.

Reglemente för Lärare och Lärarinnor
Lärare och Lärarinnor åligger:

Att föra en kristlig vandel att i sin tjänst visa samvetsgrann trohet och påpasslighet att ställa sig till noggrann efterriättelse vad i folkskolestadgan, reglementet, lärokurserna och läseordningen finnas före

skrifet,

att med aktning och hörsamhet bemöta skolrådet och vederbörande förmån

att kärleksfullt umgås med och handleda barnen samt noga vaka öfver deras uppförande så väl vid undervisningen som under fristunderna,

att vänligt men med fasthet rätta de felande,

att vid all tillrättavisning och bestraffning förfara med lugn besinning och alltid fästa tillförligt afseende på den felandes ålder och sinnesart.

Wexiö Dom Kapitel 8de april 1885

Fintorps missionshus beläget mitt i byn

Den tid då missionsverksamhet började i Fintorp kännetecknades av det andliga skeende, som under 1800-talet gick fram över vårt land och som inte minst berörde Småland. Det var den tid då de så kallade "roparna" framträdde i bygden med sin lagiska förkunnelse och predikningar om straffdomar över synden.

De följdes snart av andra "lekmannaförkunnare" som med mera evangelisk ton förde människor till frigörelse och trosglädje.

På 1850-talet inleddes organiserad kolpotörsverksamhet genom Jönköpings Traktatsällskap, som snart bytte namn till Jönköpings Missionsförening och senare Svenska Alliansmissionen.

Hur kontakten mellan Jönköpings Missionsförening och missionsfolket i Fintorp etablerades har vi inte kännedom om, men den fanns där, det är helt klart.

Det är denna förbindelse som gett oss upplysningar om den första tiden. Kvitton finns bevarade som visar årliga anslag till Jönköpings Missionsförening ända från år 1879. Anslagssummorna varierar från 30 till 70 kronor under de första tjugo åren. Av kvitton framgår också att fördelningen var i stort sett lika mellan yttre och inre missionen.

Skriftliga handlingar, som står till vårt förfogande för redogörelse av de första femtio åren av det gångna seklet, är mycket knapphändiga.

Inga protokoll finns bevarade och om sådana överhuvudtaget någon gång funnits är oklart. Men, vi vet av ekonomianteckningar på lösa pappersark att olika former av insamlingar förekommit redan år 1878.

Vi vet också en hel del om verksamheten genom tillförlitliga minnesuppgifter av våra förfäder, som berättat för barn och barnbarn om den första tidens verksamhet i form av stugmöten, söndagsskola m.m.

Spånkorgen

Det inköptes en stor spånkorg som under alla de år syföreningen funnits, använts att förvara garn, mönster, nålar, tyger till olika broderier, lakansväv, förklädestyg m.m.

Korgen togs alltid med till den plats där symötet hölls, som i regel var i de olika hemmen.

Korgen är bevarad men efter mer än hundra års tjänst får den vila.

Nu är det sedan lång tid bara damer från byarna Fintorp-

Sniparp-Skallarp som samlas till dessa symöten. Det är stora summor som genom syföreningens arbete kommit in till missionsverksamheten under alla dessa år.

Sedan minst 70 års tid är det en tradition att det hålls missionsauktion på trettondagsafton varje år. Den är alltid mycket välbesökt.

Spånkorg från slutet av 1800-talet. Använts i syföreningsverksamheten.

Missionsverksamheten

En bevarad skrivelse ligger till grund att år 1882 kan betraktas som begynnelseår för missionsverksamheten i Fintorp.

Skrivelsen har följande lydelse:

Härmed förbinder sig undertecknade inför Herren att årligen intill dess annorlunda kan anses lämpligare, för missionens befrämjande lämna nedanskrivna penningmedel så länge Herren besträcker oss desamma. Penningarna betalas sist i december månad varje år till Sven Benjaminsson i Fintorp som uppbär medlen till vidare."

Sedan följer en lista med 24 namn, 23 män och 1 kvinna. Säkerligen är denna lista ej någon medlemsmatrikel av något slag. Troligare är att alla i bygden deltog i verksamheten.

Stugmöten förekom och söndagsskola bedrevs också före 1878, då verksamheten fick en fast samlingsplats i skolhuset som uppläts för missionssammankomster. Från denna tid förekom också regelbunden verksamhet. De traditionella missionsauktionerna syns ha börjat redan då. Syföreningen, som fortfarande finns kvar, startade under dessa år. Enligt berättelser av äldre samlades kvinnorna från Axlarp-Fintorp-Skallarp ett par gånger i månaden till symöten och då klippte de till förkläden, skjortor och linyg som sedan de som var sykkunniga tog hem och sydde. Det stickades även strumpor, vantar m.m. Sedan såldes detta på den årliga missinsauktionen.

Eftersom våra källor endast utgörs av anteckningar om ekonomin i små hendsydda anteckningsböcker handlar tillgängliga uppgifter helt naturligt om missionspengar.

Av dessa anteckningar framgår att regelbundna besök av ordets förkunnare förekom i början en gång per

månad, men snart allt tätare.

När man betänker dåtidens kommunikationer och vägar och kan utläsa att predikanter anlätades från Jönköping, Svartrop och flera andra platser, vittnar detta på sitt sätt om målmedvetenheten i planering av verksamheten.

Bland de anlätade förkunnarna kan nämnas namn som **Strindbäck, Samuel Johansson, Svenning Johansson, Claes Björk, Sven Mattsson, C. Toll, Anders Palmkvist, P A Palm, J A Vigoff, J C Brodin m.fl.**

En lärare som kom att betyda en hel del för Fintorpsbygden kom år 1910 till Fintorps skola. **Axel B Svensson** var född i Voxtorp (Halland). Han kom som nyutbildad folkskollärare till skolan 1901, vald av skolstyrelsen och dess ordförande, kyrkoherden Ekholm.

Lärare i mitten är Axel B Svensson. De två övriga är Karl Svensson och Tedodor Danielsson

När Svensson varit en tid i Fintorp började han samla ungdomarna i bygden till dans. Det var åtskilligt över tjugo års sedan det hade dansats i Fintorps by, så detta väckte ju uppmärksamhet. Inte kom det i fråga att någon vågade visa sig berusad eller medge att han hade brännvin i huset. Det var nog inte många som hade det, men skolläraren köpte hem och han vågade till och med bjuda gubbarna på en konjak då och då. En del tackade och tog emot och tyckte att det var en riktigt karl som kommit till byn. Det fanns en liten grupp av läsare i byn och de tyckte ju inte om den unge lärarens framfart. De hade ju kommit överens om att bedja Gud om en troende folkskollärare, men hans "samlingar" var ju sannerligen inga andaktssövningar.

Den lilla grupp av läsare som fanns i byn brukade ha regelbundna samlingar i hemmen. **Sven Johan Andersson, Maja och Carl Sjöberg, August Jonsson, Oskar Larsson** var de som mest ansvarade för dessa. Man sjöng, läste bibeln och samtalade om det de läste och så bad man för bygden.

En dag hade de fått veta det skulle bli val av ny lärare till Fintorp. De kom då överens om att bedja om en troende lärare som kunde ta hand om de unga i bygden.

August Jonsson, en av läsarna som tillhörde skolrådet, fick vid ett läsarmöte redogöra för lärarvalet. August

visste väl inte hur det förhölls sig, för sådant stod ju inte i skolbetygen, men han visste, att det varit många sökande och den som blev antagen hade fina betyg.

Men, Maja Sjöberg, som var en av de mera inflytelserika i kretsen av läsare sade: "Om han inte är troende så blir han det snart". Det låg tro i hennes ord och ingen vågade säga emot henne. När den unge läraren varit i Fintorp några veckor sammanträffade Maja Sjöberg och läraren. Med en troskyldig blick i sina ögon sade hon: "Är han den nye skolläraren?". Då den unge skolläraren besvarat frågan hälsade han artigt och vänligt. "Se vi har fått honom av Gud för vi har bett om en troende skollärare!" Det gjorde den unge läraren riktigt ont om gumman och han tyckte det var tråkigt att behöva ta henne ur villfarelsen om hans person. I alla fall upplyste han henne att hon misstagit sig, eftersom han visst inte var någon troende. Han blev förvånad då inte ens en skymt av misräkning syntes i den gamlas ansikte. Hon svarade med samma goda blick och tonfall: "Ja, så blir han det snart, för vi har bett till Gud att det skulle kom en, som kunde ta hand om vår ungdom. Vi har hört att han redan samlat ungdomen kring sig och det är bra. Nu dansar han med dem, men det blir snart slut för vi har bett till Gud och han hör bön, det vet jag." Läraren tyckte inte om detta sammanträffande. Han kom på något sätt ur jämvikt genom detta samtal, och under höstens lopp kunde han inte låta bli att syssla med de religiösa problemen. Han medgav för sig själv att i hans otro fanns det helt visst lika stor brist på verkligt bindande bevis som i läsargummans överspända tro. Under julhelgen, som han tillbringade i sitt föräldrahem, upplevde han en genomgripande själskris. Några dagar innan han återvände till Fintorp upplevde han hur den oförklarliga kraften av Kristi evangelium övervann honom och han fick frid. Den nyomvände skolläraren sökte nu upp den lilla läsargruppen i Fintorp och deltog i deras samlingsstunder. I Fintorp, Axlarp, Sjöstorp och Forserum kom han sedan att bli ett väckelsen redskap. Senare flyttade Axel B Svensson till Stockholm. Han var en tid predikant i Bethlehems kyrkan. Efter några år blev han ledare för Missionssällskapet Bibeltrogna vänner. Genom Bibeltrognavänners förlag i Stockholm gav Axel B Svensson ut en del böcker, bland annat boken "Berättelser ur livet", som utkom år 1955. Från denna bok har vi hämtat en del av det som han skrivit om sin tid i Fintorp. När han slutade sin livsgärning år 1967 avslutades en sextiofemårig predikogärning som genom de många åren vittnade om hans trohet. Men sin första predikan höll han i Fintorp.

Ett brev från Fintorp Forserum 1903

"Missionsmöte" hade Forserums Västra ev. Lutherska missionsförening anordnat i Fintorp av Forserums socken Söndagen den 14 augusti 1903 under ganska stort tillopp av människor vilka ådagalade mycken stillhet och uppmärksamhet.

Mötet hölls i Missionshuset och öppnades av Bokhandlaren Filip Wärnström från Forserum med bön och betraktelse över Es 55:6-7, om vikten av att söka Gud medan man kan finna honom, varefter predikant, blinde J G Ohlsson från Malmback talade över dagens högmässotext om Fariseen och publikanen.

Predikanten O L Agander från Jönköping avslutade förmiddagens möte med en mycket god predikan över Math. 12:18-21.

Efter halvvannan timmes rast fortsätttes mötet kl 1/2 3 em av föreningens ordförande, Folkskolläraren A B Svensson, Forserum, med ledning av Rom.brevet 2,21-26.

Därefter uppträdde åter O L Agander och hade till text valt Math 2:12.

Sedan var det samtal över följande fråga: Huru kan tron sägas vara den seger, som övervinner världen?

Frågan inleddes av J G Ohlsson, Filip Wärnström och O L Agander med flera.

Varefter mötet avslutades av Kontraktsprosten Isak Strand från Habo med en god och lärorik betraktelse över Joh.17:20-26.

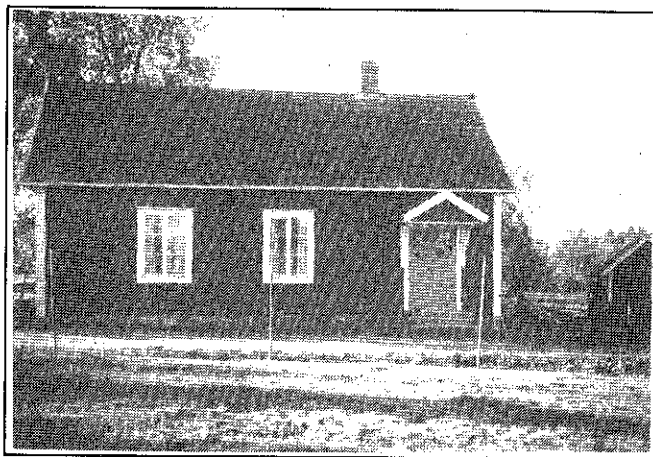
Till sist sjöngs gemensamt psalm 66 i Svenska psalmboken."

Ovanstående "brev" hittades på vinden å Gatu gård, när den 200-åriga stugan revs ned för att ersättas men en nyare och tidsenligare år 1961. Avskrivet av hembygdsforskaren Eva Danielsson.

Den gamla skolan i Fintorp, som även uppläts till missionsverksamhet, användes fram till år 1906 som predikolokal. Då uppfördes en ny skolbyggnad på intilliggande tomt. Vid denna tid övertog församlingen den gamla skolbyggnaden för att helt använda den för missionsverksamheten. Köpesumman var 400 kronor. Under femtio år framåt var denna byggnad gudstjänstlokal.

År 1956 inköptes för 5000 kronor den skolfastighet som kommunen byggt på platsen år 1906 och som nu ej längre behövdes som skola på grund av minskat barnantal.

Efter en del ombyggnadsarbeten togs det nya missionshuset i bruk vid ett högtidligt invigningsmöte 13 november 1956. Det gamla missionshuset revs och flyttades till Asa, där det uppfördes till gudstjänstlokal och används till detta fortfarande.

Fintorps gamla missionshus 1956

Ansvarsuppgifter i väckelse och missionsverksamheten och senare i församlingen har genom åren innehafts av bland andra **Carl Sjöberg, Sven Johan Andersson, August Jonsson, Claes Andersson, Oskar Johansson och Martin Mellby.**

Oskar Carlsson innehade ordförandeposten åren 1949-1974, då nuvarande ordförande John Svanberg tillträdde.

En rad pastorer har längre eller kortare tid verkat i församlingen som föreståndare.

Ett starkt missionsintresse har hållits levande ända sedan verksamheten startades. Församlingen har gett anslag direkt till Svenska Alliansmissionen och till flera missionärer.

När församlingens medlem **Ingrid Visth** på 1950-talet reste ut till Japan som missionär engagerade sig församlingen i hennes gärning och gör så fortfarande.

En ungdomsförening bildades 1919 och en juniorförening 1931. Sång- och musikföreningar har funnits under åren som gått. Medlemsantalen har skiftat under åren i linje med det allmänna underlaget av tonårssungdomar i bygden.

Byarnas historia är en viktig del. Mycket kan hämtas från kyrkböcker, lantmåterihandlingar m.m.

Men det är framför allt de berättelser som bara finns i minnet hos de gamla som är det allra viktigaste att dokumentera. De kan försvinna alltför snart.

August Jonsson, Sniparp firas här på sin 80-årsdag 1935 i Fintorps missionshus av församlingen och söndagsskolbarn. Han var lärare i söndagsskolan under många år.

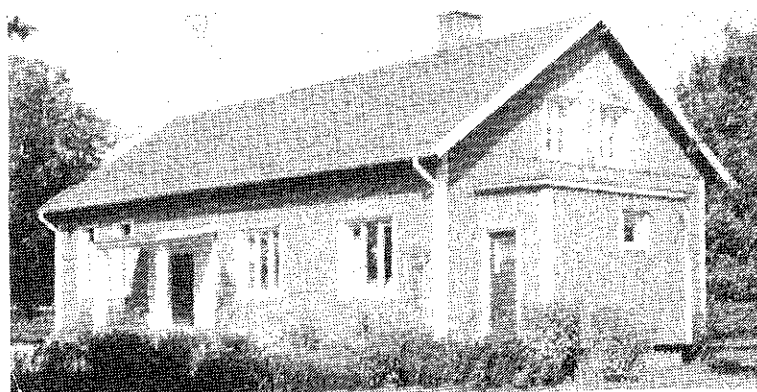
Byarnas historia är en viktig del. Myclet kan hämtas från kyrkböcker, lantmäterihandlingar m.m. Men det är framför allt de berättelser som bara finns i minnet hos de gamla som är det allra viktigaste att dokumentera. De kan försvinna alltför snart.

De människor vi skrivit om är så gott som alla födda före år 1895.

Det kan säkert förekomma en del fel om årtal m.m. Tyvärr finns även en del fel i husförhörlängderna också. Vi har försökt göra vårt bästa. Hoppas vår lilla "Byabok" kan bli till någon hjälp för de som söker sina

"rötter" här i byarna.

Under tiden vi sysslat med detta har vi haft hjälp av flera trevliga människor från olika platser i vårt land och även från Amerika. Dessa kunde vi hjälpa med olika uppgifter om gårdar och personer, som levat här i byarna. Det har varit

Fintorps Missionshus 1989

Hantverkare i Fintorp och Sniparp

När vi skriver om tider som varit, får man inte glömma alla hantverkare som bodde uti torp och backstugor. Det var mest bruksföremål som tillverkades. Här fanns garvare, smeder, korgmakare, kvastmakare, skräddare, sömmerskor, snickare och skomakare.

Endel gingo omkring i de olika gårdarna och stannade då några veckor och utförde det arbete som behövdes. Skomakaren tillverkade stövlar och skor och framförallt lagade han skor.

Skräddaren och sömmerskan kom också och sydde kläder till hela familjen. Det var väl mest av det som husets kvinnor vävt, vadmalstyg, olika bomulls- och ylleytyger till byxor, kjolar och skjortor.

Korgmakare

Det har funnits flera duktiga korgmakare som arbetat med olika material och fått fram fina bruksföremål. Den siste här, bodde i Sniparp, **Theodor Johansson**.

Det var många fina flätade korgar, allt ifrån små handarbetskorgar till stora tvättkorgar och potatiskorgar, de så kallade "Kölafaten", som han tillverkade.

Allt material samlade han i skogen och bearbetade det sedan- det var handarbete det!

Garverier

Garvare hör också till det hantverk som försvunnit. I Fintorps by fanns två olika garverier.

Av hudar tillverkades seldon, tömmar och bindslen och läder att tillverka stövlar och skor av.

En garvare kallades karduanmakare - det var den som framställde ett slags finare läder.

Möbelsnickare

Många gamla fina byrår och chiffonjéer, även andra möbler finnes kvar här i gårdarna som är tillverkade av finsnickare **Dolk** i Fintorp.

Han tillverkade också likkistor. Det berättas många historier om Dolk som tycks varit en originell person. Han hade till vana att vila middag i en likkista i sin verkstad, vilket besökare tyckte var makabert.

Klockmakare

I en liten stuga vid Stenatorget, emellan Fintorp och Sniparp, bodde **Sandal** som tillverkade klockor och golvvur. Det finns i byn fortfarande av hans klockor, som nu är ärvda i flera generationer. Sandal bar också titeln Pistolmakare, så han kunde väl lite av varje och det var nog nödvändigt för att klara sig och sin familj i en liten backstuga.

Gårdssmedjor

På de flesta gårdarna fanns en liten smedja, där bonden

sönder. Det var nog en del som var så händiga att de kunde tillverka nya bruksföremål också.

I Fintorps Norrgård låg en smedja, där det tillverkades gevärssdelar för Huskvarna bolag. Den drevs av bonden **Jonas Sjöberg** och han hade både gesäll och lärlingar, ser vi i gamla papper.

Vid Bjursbäcken emellan Fintorp och Ekön, har det funnits en såg, en kvarn och en stickhyvel. Vattnet i bäcken fick då samlas i en damm för att tillräckligt med kraft skulle erhållas.

Stickhyveln användes inpå 1900-talet. Det finns nog flera hus här i byn som är täckta med dessa hemtillverkade takstickor under tegeltaken och på ladugårdar under deras plåttak.

Byskräddaren

"Skräddaren **Johan**" med familj var bosatt var bosatt på flera olika platser i byarna runtomkring. Han flyttade på äldre dagar till Sniparp där han slutade sina dagar i den lilla torpstugan långt inne i skogen. Vid ett besök på platsen där stugan legat fann vi bara en stenhög, men en sliten sten som varit trappa utanför dörren, låg kvar i mossan som ett minnesmärke

Vattenhammare

Vid Rummån-Stenserydsån fanns för omkring hundra år sedan en liten "hammare" som drevs med vattenkraft. Det finns ännu märken efter den lilla "industrin" En damm var uppbyggd för att erhålla mera vattenkraft.

Dammen finns på Föråsens ägor långt in i skogen. Smeden hette **Kullman**, han tillverkade bruksföremål åt bönderna i trakten tex liar och hackor m.m. Materialet som användes var skrotjärn han köpte upp och återanvände. Det berättas att när det var rikligt med vatten och full kraft vid hammaren, hördes detta uppe i byn. Platsen kallas ännu för "Kullman kammare",.

Smeden bodde i en liten suga som låg utmed vägen Fintorp - Stenseryd.

Det fanns också en smedsdräng som gick under namnet "**Kubben**", han bodde i smedjan. Det berättas att han aldrig använde strumpor, hur kallt det än var och i mycket annat var han ett original.

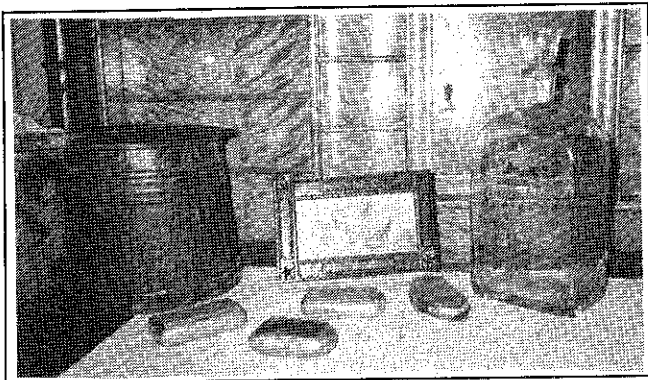
Handelsbodar

Det allra första som nämns om handel med livsmedel är under 1600-talet, då det på gästgiveriet skulle finnas vissa livsmedel till salu, som allmogen fingo inhandla, till exempel salt sill, torkat bröd och salt m.m.

Det fanns ett gästgiveri i Fintorps by redan vid den tiden, så man kan ju tänka att detta tillämpades även här.

På Fridhem, Fintorps Södergård hade **Sven Benja-**

minsson hade där en liten handelsbod. Det fanns nog specerier och en del annat som bönder och backstugusittare kunde behöva inhandla. Det fanns alldeles säkert snus till salu också. Det berättas att **Sven Benjaminsson** var händig att tillverka snusdosor av tenn, mycket fina, en del med spegel i locket. Gubbarna i bygden offrade gärna gamla fina tenntallrikar som smältes ner för att de skulle få fina snusdosor.

Snusdosor av tenn tillverkade av **Sven Benjaminsson**, Brännvinkaraften är från 1846.

Sven Benjamin reste år 1883 till Amerika med hela sin familj. Han försökte sig även där på "Dostillverkning". Han skriver i ett brev hem till sin gode vän **Johan Sjöberg**. "Här i Amerika gagnas ej dosor, men Gud har hjälpt mej så jag kan tillverka fina penningpungar istället." Av dessa gjorde han ett stort antal som han skulle fara till Austin och avyttra.

Sven Benjaminsson blev en framgångsrik farmare därborta och hade det mycket bra. Men i alla sina brev hem till Sverige berättade han om sin hemlängtan.

Oskar Larsson blev näste innehavare av den lilla affären i byn. Han drev den under några år till dess han flyttade från platsen.

En ny affärsman, **Gustav Hult**, kom 1926 till Fintorp. Han öppnade senare en affär i Forserum samhälle, där han även sålde mjölk som bönderna i Fintorp levererade.

Karl Klintin tillsammans med sin fru **Linnea** blev längre fram ägare till handelsboden. De var alltid hjälpsamma, det var ju krigstid då och mycket besvärligt med ransoneringskort, men Klintin fann alltid på någon lösning.

En eldsvåda ödelade huset och affären 1964. Ägare var då vid så hög ålder, att han inte ville bygga upp affären på nytt.

Det har också funnits kringresande "knallar". De första var väl de så kallade "tattare" som med häst och kärra

åkte omkring och ville sälja lerfat och krukor m.m. En del kom med en unikabox och bjöd ut nålar, spetsar, huvudkläden, kammar och knappar. Alltid var det något som passade i stugorna. De flesta var godmodiga, men det fanns också som blev så arga när de inte fick sälja något, så de slog igen dörren med en smäll efter sig.

Det kom även vandrare som inte hade något att sälja, de bad om mat och kaffe och ville gärna ligga i ladan över natten. De kallades lodare eller luffare.

Många originella och udda människor var det som drog vägarna fram.

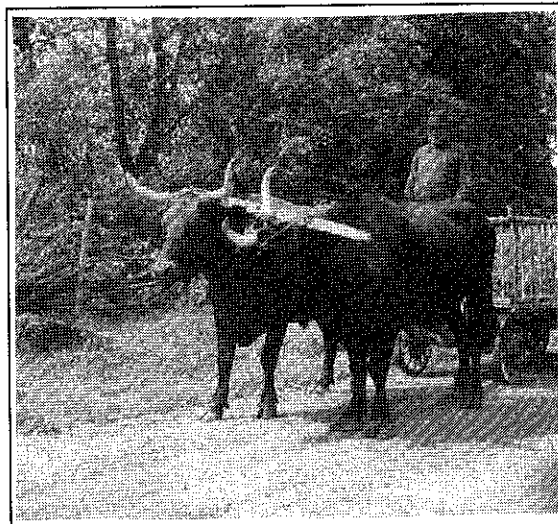
Jordbruket förr i tiden

Det är väldigt svårt att förstå hur arbetsamt det var att sköta ett jordbruk när det inte fanns en enda maskin till hjälp. Visst fanns det mycket mera folk på gårdarna då, och alla barnen fick börja arbeta så fort de kunde. De gick inte i skolan så många år på den tiden.

Allt skulle tillverkas hemma på gården. Smöret kärnades i en tråkärna för hand, ett tidsödande arbete.

Detta tillsammans med ägg, kött och fläsk och annat som man hade till salu, forslades med hästskjuts till torget i Jönköping, eller senare till Nässjö när det blev torghandel där.

Före hästskjutsens tid var det oxarna som spändes för torglasset. Då fick torgresan påbörjas tidigt på dygnet för att komma fram i tid. Inte blev väl förtjänsten så stor heller när man tänker på vilket arbete som låg bakom. De bönder som reste till torget fick ofta många "skickebu" med sej till stan. Det kunde gälla mediciner av olika slag, både till människor och djur. Det var nog snus, kaffe m.m. som de också fingo handel med sig hem.

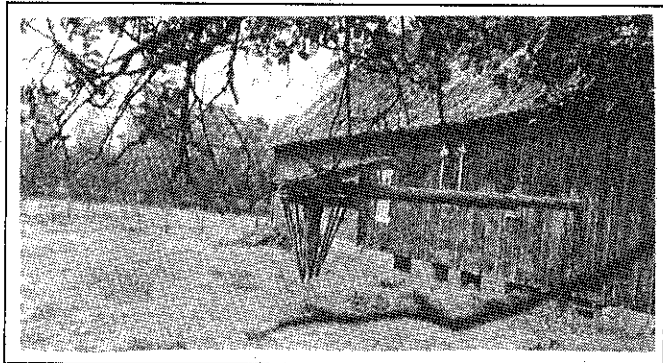

De sista oxarna i Fintorp i slutet av 1960-talet.
Herman Jonasson i Fintorp Södergård.

Den fantastiska utveckling som skett under de senaste 60-70 åren har inte minst inom jordbruket förändrat mycket. Den maskinella utrustningen som finns på gårdarna gör att allt färre arbetar inom jordbruket.

Här i Fintorp och Sniparp fanns ett 20-tal gårdar som brukades. Familjer na som ägde dom klarade sej på vad jordbruket och skogen gav i avkastning. De flesta hade också drängar och pigor som de skulle avlöna.

Nu år 1989 finns här bara tre bönder som har mjölkkor. De brukar sina gårdar samt arrenderar 2-3 gårdar till och klarar detta med familjens hjälp.

Tröskverkssvandring i Fintorp

Sjukvård förr i tiden

"Kloka gummor och gubbar" har det funnits här i bygden. Sjukvårdsgrenadjären **Carl Vist**, född 1851 var knekt för Skallarps rote. Han anlitas ofta vid olyckshändelser och sjukdomar här i byarna. Det berättas att han var både klok och händig.

Jordemor

Innan det var vanligt att hämta en barnmorska eller resa till BB, när kvinnorna skulle föda barn, brukade de äldre kvinnorna hjälpa de yngre. Det fanns även s.k. jordemor. Här fanns **Tidla på Brinken**, född 1853. Hon anlitas ofta. Tänker man på hur många barn som föddes i varje hem på den tiden, så hade nog jordemoren en hel del att göra. Det fanns många familjer som hade en 10-15 barn, fast flera nådde aldrig vuxen ålder.

Vid läsning av mikrorullar såg vi att i en familj där det redan fanns 8 barn föddes ytterligare ett barn i januari månad, samma år i december föddes det tvillingar och efter något år ett barn till, så den mamman hade nog fullt upp att göra.

Barndödligheten var mycket hög förr. Det är först in på 1900-talet detta minskade betydligt. Svåra epidemier såsom smittkoppor, rödsot, diffteri och kikhosta skördade många liv.

Engelska sjukan "skärvan" och tandslag står ofta angivet som dödsorsak för små barn. Det var de som inte

fick leva tills de var ett år. Man ser i husförhörlängderna för en del år att 2-3 barn i samma familj dog inom en vecka och blivit begravda i samma grav.

Emigrationen

Under åren 1820-1900 reste cirka en miljon svenskar till Amerika. Året 1880 var nog det året de flesta lämnade vårt land.

Fintorp och Sniparp fick också se många av sina ungdomar fara iväg till det stora landet i väster.

Det var också flera hela familjer som reste. I en del hem reste först någon av syskonen, så skrev de hem och berättade om hur bra det var där över och det lockade allt flera att söka sin lycka där. De flesta klarade sig bra, en del blev välbeställda. Breven, som var mycket efterlängtrade, berättade även om hemlängtan och det var inte så lätt att resa hem igen på den tiden.

Nu är det många släktingar till de som emigrerat, som har god kontakt med släkten här och ofta besöker Sverige och vill se platser där deras förfäder levat

Sammanhållning

Gårdarna här i byarna är ganska jämnstora. Några herrgårdar har det aldrig funnits. Förr var det många backstugor och en del torpställen, de flesta är borta nu.

Människorna kom varann mycket närmare förr. Då kunde grannarna umgås mera, de gav sig tid att samtala om gammalt och nytt. Numera är detta sällsynt, vill man närmate granne något så använder man telefon. De stora släktkalasen som brukade förekomma vid helgerna har också försvunnit. Vi har lättare att förflytta oss nuförtiden, så släkten kan träffas oftare och utan några större arrangemang.

Bröllop och begravningar ordnar man sällan hemma numera. Det var stora tillställningar förr när det rustades till bröllop i hemmen. Festligheterna kunde då vara i flera dagar. Fina äreportar restes i bröllopsgården. På sommaren virades dessa av björkris och på vintern av lingonris.

En trevlig sed som ännu lever kvar här i byarna är björkdragning. När man ska uppvakta ett "lysningpar", sågar man ner en fin björk som sedan bärs fram till den blivande brudens hem. Så ropas lysningsparet ut, presenter överlämnas, leven utbringas m.m. Alla bjuds sedan på kaffe, men seden är den att björken ska först bäras till vedbacken och sågas till ved. Det hör också till att göra en liten kärra av björken - kanske för kommande behov. Det kan också hända att lysningsparet inte är hemma, eller att det inte bjuds på kaffe. Då får björken ligga kvar vid dörren.

Begravning

Fortfarande är det tradition att när någon avlidit så möter alla i roten upp vid begravningen. Så sent som in på 1930-talet var det vanligt att en begravning varade hela dagen - den hölls alltid på söndagen. Inbjudan skedde med särskilda sorgebrev med breda svarta kanter. I regel samlades man klockan åtta på förmiddagen. När gästerna anlände till sorgehuset var kistan med den avlidne placerad i en berså gjord av fina enar eller granar och marken var beströdd med hackat granris och även utkörsvägen var beströdd med ris. Utmed vägen var också små granar med bruten topp placerade. Även vid de hus man passerade i byarna, när man körde till kyrkan var det risat utanför grinden och smågranar uppsatta.

När man samlades på morgonen bjöds först på frukost. Därefter var det utfärdsbön innan sorgetåget gav sig iväg mot kyrkan. Kistan placerades i socknens likvagn och kördes först i sorgetåget. Sedan följde de sörjande, släktingar och sist alla grannar. På sommaren gick transporten med häst och fjädervagn. På vintern med släde. Hästarna fick inte trava, därför tog det lång tid till kyrkan.

När sedan jordfästningen, gudstjänsten och därefter gravsättningen var över återvände gästerna till sorgehuset. Där började middagen som kanske varade till kvällen, mycket mat och som efterrätt bjöds det på en 10-15 ostkakor. Det var sed att man skulle smaka på alla om det bara gick. Längre fram på kvällen bjöds det på kaffe och minst tio sorters kakor och lika många tårter. Alla gästerna hade "förning" med sej till begravningar. Det var ostkakor, tårter och småkakor. Ännu längre tillbaks bjöds även på begravningskonfekt. Det var karameller som var inlindade i vitt och svart papper med änglar och bibelspråk på.

När elektriciteten kom till bygden

När det stora kriget bröt ut 1914 - 1918 blev fotogenen oåtkomlig. Man fick då börja med karbidlampor men dessa spottade, fräste och kunde t o m explodera ibland. Man kan förstå att det blev glädje i bygden, när Smålands Kraft eller Stenkville Klinte som kraftbolagen hette erövrade landsbygden med sitt vita ljus.

Här i Fintorp och Sniparp kom elektriciteten 1918. Elkraft till maskiner kom långt senare.

I de ensligt belägna byarna och husen och i de små backstugorna dröjde det också många år innan elljuset kom.

Det fanns faktiskt människor som inte vågade ha elektricitet i sina hus. De var rädda för blixtnedslag och

trodde att riskerna för eldsvådor var enorma.

De gamla fina fotogenlamporna värderades inte alls då när man bara kunde vrida på en knapp på väggen.

Ja, det var de del som monterade in elektricitet i sina fotogenlampor, men många slängde helt enkelt bort dem.

Telefon

Den kom mycket senare till vår by - år 1934. Då installerades en liten telefonväxel hos Skräddarmästaren som bodde mitt i byn.

Det var bara fem abonnenter då - handlaren, skolläraren, sågverksägaren och två bönder.

Längre fram när det blev flera abonnenter blev det automatisk växel och snart var det telefon i varje gård och stuga.

Nu är det svårt att tänka sej hur det var när det var mil-tals till närmaste telefon.

Husförhör

Det är mycket tack vare husförhörlängder sedan 1717 och som nu finns öveförda på mikrofilmer som vi kan forska fram på vilka gårdar våra förfäder varit bosatta, när de döptes, vigts och avlidit. Vi har kunnat spåra flera släkten i 10-12 led tillbaka i tiden. Ja, så långt det finns något skrivet. Givetvis är det många som är sammanlänkade på ett eller annat sätt.

Prästerna har skrivit väldigt olika, en del mycket prydligt och noga och då är det en fröjd att läsa. Men de finns också de präster som varit slarviga och ibland skrivit med nästan oläslig stil.

I Fintorp och Sniparp finns seden med husförhör kvar, men på många håll har den upphört.

Förr i tiden var husförhören vad namnet antyder. Det var synd om dem som inte kunde sin katekes och det antecknades noga i längden hur de klarade sej i förhören. Lite berodde det nog på hur sträng prästen var förstås. Det var också vanligt att det skulle vara ett stort kalas vid husförhören, som i regel hölls frampå hösten när allt höstarbete var avklarat. Denna trevliga tradition med husförhör är en viktig länk i bygemenskapen. Nuförtiden samlas byaborna i roten hos den som står i tur för året, en kväll på hösten, till gemytlig samvaro och kaffedrickning. Församlingens kyrkoherde talar över något aktuellt ämne och försätter förhöret som nu för tiden mest gäller ut- och inflyttningar, så antecknas de som är närvarande.

Vi önskar denna tradition får fortsätta länge ännu.

Fattigvården

Fattigvården i "den gamla goda tiden" var nog inte så god jämfört med den nutida sociala omvårnaden.

Man vet ju att de gamla fick komma på undantag, i regel hos dem som övertog gården, när de själva var gamla och utslitna. Oftast var det väl en som eller dotter, fanns det inga barn blev det i så fall den som köpte gården, som fick ha de gamla ägarna i en undantagsstuga eller kammare.

De så kallade undantagen var nog ganska betungande för den nya ägaren. Det skulle förutom husrum eller stuga vara "vedbrand", bete till ko och får, säd till foder åt gris och höns m.m.

Men alla var ju inte så lyckligt lottade att ha någonstans att bo. Backstugusittaren eller torparen fick när de inte kunde arbeta längre bo "inhyses". Det var ofta så att de fick bo på en gård, där de skulle utföra allt arbete de orkade med så länge de kunde.

Det fanns de som fick vandra från gård till gård, de fick stanna några veckor på vart ställe. Det var inte någon avundsvärd ålderdom för de gamla, utslitna människor.

Ännu längre tillbaka i tiden hölls auktion på gamla och orkeslösa och även föräldralösa barn. Det var den som mot lägsta ersättning tog hand om dem. Detta har säkerligen varit vanligt även i de här byarna, efter vad de äldre berättat.

När fattighuset här i socknen togs i bruk vet vi ej med säkerhet, men en person som bodde i Fintorp Norrgård, avled på fattighuset år 1851 står det noterat i kyrkbooken.

Det var ganska sällan fattighuset anlätades för det är bara några få härifrån som slutat sina dagar där, om man tittar på perioden 1850-1900.

Den äldsta fattigstugan i socknen var belägen vid Humpan å Klockarbolet. Ingen vet med säkerhet när den byggdes. Den bestod av ett enda rum där alla hjonen bodde. Denna fattigstuga brann upp en julnatt. Det var en av fattigstugugummorna som trodde sig bestulen på sin huvudduk varför hon blev så förargad att hon tände på stugan, som då brann ner till grunden. Detta skedde år 1874.

År 1875 beslöts det att en ny fattigstuga skulle uppföras i kyrkans närhet. År 1876 var den färdig att agas i bruk. Denna stuga bestod av två rum, ett i vardera ändan och köket i mitten. I ett rum bodde männen, och i det andra kvinnor och barn.

Varje hjon hade sitt eget potatisland och erhöll tilldelning av säd som de själva måste bära till kvarnen och

Ur ett protokoll från år 1894 hämtas följande:

"Dels att fattigstugan började var för trång, dels att kommunens fattigvård började bli betungande och att det skulle medföra avsevärda fördelar att inköpa en gård med lämpligt jordbruk. Detta skulle nedbringa kostnader och medföra avsevärda fördelar, att de så kallade minderåriga som falla kommunen till last, på en gård med jordbruk, erhålla en god och lämplig fostran till arbetssamma och dugliga samhällsmedborgare, samt att de meddellösa" idioter och sinnessjuka" som nu måste vårdas på hospital, vid denna åtgärd kunna erhålla vård utan andra omkostnader än för vanliga understödstagare, så beslöt stämman att derest lämpligt hemman till antagligt pris kan erhållas för Forserums kommuns räkning snarast möjligt, skall inköpas och iordningsställas."

Till protokollet var fogat en utgifts och inkomststat balanserad å 3200 kr per år. 1895 inköptes 1/4 mantal Kullebo Forserums socken att tagas i bruk till ålderdomshem. 28 personer fingo omedelbart flytta in på Kullabo. Det kostade då för en vuxen person 32 1/2 öre per dag. Fattigvårdens räkenskaper utvisade att full försörjning för en hel månad 1897 uppgick till för icke minderårig, kronor 13:38, för minderårig kronor 6:96.

1939 togs ett nytt ålderdomshem i bruk, beläget i Forserums samhälle. Detta fick tjäna som hem för kommunens åldringar i 35 år. Ålderdomshemmet var beläget på samma plats som det nuvarande Rosenholm vilket invigdes 1965. Man kan se att det är en fantastisk utveckling som skett under de sista hundra åren inom åldringsvården.

ROMMERNA

När vi nu försöker skriva om hur det varit förr i tiden i Fintorp och Sniparp, så får vi inte glömma det mycket sägenomspunna Rommen eller på bygdemål "Römmerna".

Detta jordområde är beläget i Forserums och Malmbäcks socknar, utmed gamla landsvägen Jönköping-Kalmar. Området är fyra kilometer långt och något mer än en kilometer brett. Det är nu så gott som obebott.

De många backstugor som förr fanns är nu jämnade med marken. Blott ett stenröse och kanske en syrenbuske eller krusbärsbuske visar att det har funnits en stuga här och att det har levat människor på denna plats.

Ägare till jorden här är bönder från Slätteryd, Göstorp, Floeryd, Hiarum, Berg i Malmbäck socken, Sniparp,

Skallarp, Sjöstorp och Hult i Forserums socken. Axlarp blev också tilldelat ett skift, men de sålde det till Slätteryd för två tixdaler.

Marken utgörs till största delen av åkerjord, ängsmark, mader samt en del skog. Eftersom detta utgörs av utjordar till gårdarna finnes här många lador på de olika skifterna, där man förvarade höet samt även redskap. Det är omväxlande åsar, höga kullar och dalar där Römman flyter fram. Ett område som hör till Sniparp kallas "Slätten". Här har funnits offerkällor. "Torskällan" låg alldeles vid den nybyggda vägen till grustagen, Den kommer att uppmärkas med en skylt.

När det gäller Rommen har sägner berättats från föräldrar tillbarn i många generationer. Men att det inte bara är sägner det har vi belägg för.

En av dom som intresserat sig mycket för Rommen är författaren Eva Danielsson som är född och uppvuxen i Sjöstorp som gränsar till Rommen. Eva Danielsson har alltid haft stort intresse för hembygdsforskning. Hon har under sin levnad hunnit medarbeta i många hembygdsböcker och själv givit ut flera. Senast är en bok om "Det gamla Forserum". Boken kom ut när hon var 97 år. Eva, som i år fyller 99 år, kan ännu minnas och berättar gärna om gångna tider, händelser som det är få som nu minns.

Riksantikvariens ombud **Axel Jonsson** i Forserum gjorde själv undersökningar för många år sedan. Några gravrösen blev då uppmärksammade med solhjulet och fridlysta. Men det finns fornlämningar som ännu är okända. Vi hoppas verkligen att det så småningom kan bli utgrävningar här.

Det berättas att här legat en stad, att det funnits en kyrka, en äng som kallas för kyrkängen, där enligt sägnen en kyrkogård varit belägen.

En deltagare i vår hembygdsgrupp berättar att han tillsammans med Eva Danielsson och en del andra intresserade, sommaren 1934, efter träget sökande i "kyrkängen" mellan kullarna nära Rummån upptäckte ett fyrkantigt slätplanerat område med kullar som de trodde var "körgård".

För att förvissa sig om att de verkligen funnit den rätta platsen av många utpekade, gjorde de en liten undersökning av några med vitmossa överväxta kullar och fann där rester av kol och brända ben, som de tror var brandgravar. Runt detta område fanns en mur med stenar, nästan överväxta med mossor, men dock tydliga vid närmare undersökning.

Det finns något som kallas "Danskgravarna", som är hålur i sandåsarna eller gravar. Dessa tros härstamma från vilda fejder mellan svenskar och danskar just på

denna plats. Stridens vågor gick höga emellan kullarna där härarna lägrat sig.

Att Rommen varit bebyggt för länge sen vittnar de fornlämningar såsom gravrösen, gravar, stensättningar och dommarring. Dessa gravrösen och stensättningar äro belägna bara ett 20-tal meter från landsvägen vid Slätten. Vid vägen fram till gården "Hyllen" finns två stora gravrösen. Just där vägen går nu fanns förr ytterligare ett rös som blev skövlat när vägen byggdes om och rätades. I Historiskt Geografiskt Lexikon 1988 står det skrivit "man tror sig ha funnit rester av en stad på 'Rommen' som är en utjord belägen emellan Älgaryds gästgiveri och Fintorp."

I "Ny småländsk beskrivning" av Visselgren, står det "rester av en stad på kronoutjorden Rommen, där man funnit ett järn liknande en ledstång och en del andra järnföremål."

I Lantmäteriets arkiv finns tre olika handlingar från 1700-talet.

1. Delningen av kronoparken Rommen, det är mest gränsdragningar.
2. 1757. Redovisning av anspråken på utjorden Rommen.
3. 1797. Storskifteshandlingar, delning av Rommen.

Vid Kalmarkriget 1611-1613 så marcherade där stora trupper fram. Den 23 maj 1611 avtågade 4261 knektar, 1332 ryttare tillsammans över 5000 man från Jönköping över Tenhult - Fintorp - Älgaryd mot Kalmar. Kung Karl IV var också med truppen. Vi vet att de slog läger första natten vid Älgaryd. Här fanns då inget gästgiveri vid den tiden, men i Fintorp var gästgiveri, som ägarna redan på slutet av 1500-talet fick rättigheter att driva.

Vi har hört berättas av äldre att Karl IV ska gäststat här. Det är därför troligt att det varit vid detta tillfälle. Truppen fortsatte sedan över Sandsjö till Vetlanda, där den skulle förenas med flera trupper och tåga mot Kalmar. Man kan ju tänka sej hur det kunde sett ut på våra vägar med 5000 man och en massa hästar. Det är snart 400 år sedan. Vägen genom Fintorp-Älgaryd har samma sträckning fortfarande.

Kalmarkriget

När såväl Elfsborgs och Gullbergs fästningar erövrats av fienden var målet Jönköping, som med sitt befästa slott intog en central ställning i södra Sveriges försvar mot Danmark.

Danske konungen (Christian IV) som själv förde befälet för huvudstyrkan, tågade Nissastigen mot Jönköping och slog läger på höjderna väster om Jönköping.

Hans mening var att i första hand få kontakt med den danska styrkan som erövrat Kalmar. För att få kännedom om var de från Kalmar framtränganden danskarna befann sig, sände kungen ut en rekogniseringspatrull. Ledare för denna var ryttmästarer Albert Skeel, anförare för den s.k. Riberfanan. Färden gick förbi Rogberga kyrka som skövlades. När patrullen kommit några mil österut, fick Skeel av några knektar (som de tog till fånga) ur Gustav II Adolfs här veta att danskarna misslyckats i sina planer och var på återtåg. Med detta besked återvände Skeel till Jönköping.

(Albert Skeel var 1572-1639 riksråd, krigsamiral, deltog i Kalmarkrigen).

Denne Skeel skrev ofta brev hem till sin hustru Birte Früs på Riberhus i Danmark. Ett av dessa brev daterat 30 juli 1612, handlar om den livsfara han råkade i den 26 juli nämnda år. Brevet lyder:

Kära Hustru!

Kanhända dina böner och andra som gott folk gjort för mig, hafer vår Herre bönhört, ty nu i förliden söndags, som var den 26 juli, var jag i så stor krigsfara som jag inte varit uti eller kan komma uti, om kriget än varade i tio år. Dock vår Herre Guds ske lov, hjälpte mig för min person därifrån utan sår eller skada, och har det således tillgått, att kungen fick tidende att Gert Rantzau och svensken varit tillsammans och slagits varför Hans Maj. befallde att jag skulle taga 100 hästar av mina och Joakim Bülow's och Carfitz Ryds ryttare och draga en fyra mil på andra sidan Jönköping, som jag kunde erfara hur det gått vilket jag också gjorde, jag tog fyra fångar, av vilka jag fick upplysningar. Men då jag skulle tillbaka igen till konungen, då hade svensken med 500 fotfolk belagt för mig passen på tre ställen, där jag äntligen skulle fram eller också låta mig fångas med mina 100 hästar, vilket jag ingalunda var hågad att göra. Därför talte jag till mina ryttare, om de ville bistå då ville vi i Jesu namn sätta igenom dem och försöka vår lycka vartill de alla svarade ja, att de gärna ville följa mig. Så högg vi hän i Guds namn, och i det första passet blev min häst, som jag själv red på, skjuten tvärs igenom mitt lår fram i sadeln, dock var han likväl rättskaffens igenom fienden. Så högg jag alldeles på samma vis igenom det andra passet varest min häst mitt bland fienderna blev skjuten andra gången bak vid mitt lår tvärt igenom, av vilket skott han också strax störtade och blev död på stället. Så måtte jag fattig karl löpa till fots i rustningen med pistolen i min hand och det var hart när, att jag övergivit mig. Så kom vår Herre ändå och halp, att Nils Krabbes stallmästare, en tapper karl, som följde mig och red under mitt kompani, kom ridande och som han kom alldeles invid mig, då blev han av fienden skjuten genom huvudet, så att han strax framför

min fot störtade av hästen. Så ropade jag till en av mina ryttare som var Sal. Sören Kundsens karl på Throdie att om det ära i hans liv, då skulle han nu hjälpa sin ryttmästare och gripa den lediga hästen, vilket han också gjorde, och jag gav honom strax åtta rosennobler för hans tjänst när om kvällen jag kom i kvarteret. Där jag kom på samma häst, så högg jag till det tredje pass och blev åter skjuten på min rustning, dock det gick icke igenom, så att jag aldrig nog kan tacka vår Herre, som så underligt bevarat mig att jag icke fick det ringaste sår eller skada.

Detta har varit infört i Nye Danske Magasin, Köpenhamn 1806.

Hur långt österut Skeel kom på sin rekogniseringsfärd är icke känt. I spetsen för sin trupp följde Skeel kanske de slingrande ridstigar na genom våra bygder. Han möttes ju snart av beskedet att fältmarskalk Rantzau stoppats i sin march mot Jönköping och retirerat. Skeel vände då tillbaka till Jönköping, det var väl troligt att han tog den närmaste vägen.

Känt är ju också att danskarna härjade svårt i Tenhultstrakten året 1612. De här sammandrabbningarna kanske ägde rum där.

Avsnittet om Kalmarkrigen är delvis hämtade ur Ture Ströms bok om Rogberga.

Nödåren 1868-1869

De svåra nödåren 1868-69 berörde även våra bygder. Det började redan våren 1867, då det regnade rikligt hela våren så sådden blev mycket försenad. Sommaren blev också regnig. På hösten mognade ej säden utan grodde och blev förstörd till en stor del. När våren kom 1868, sädde man med förhoppningen om en bättre skörd, men inget regn kom från början av april till början av augusti, tyvärr var det då försent. Säden blev så kort och nedtorkad, att den ej kunde bindas samman i kärvar utan fick slås ned och räfsas ihop. De fattiga som bodde i många torp och backstugor på den tiden, sågs då söka på åkrarna efter ax.

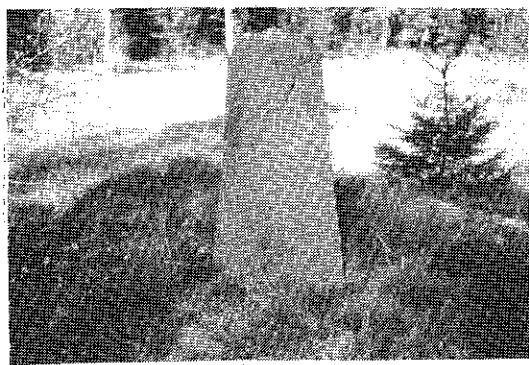
Träden stod torra och löven som var gula redan i slutet av juli månad, ramlade av. Asp och björklöv var ett bra tillskottsfoder i vanliga fall.

Brunnar och källor sinade. Många nya grävdes och de gamla fördjupades men även de förblev torra. En god sak var att det fanns gott om villebråd i skogarna, rådjur, älg och harar. Det var även god tillgång på skogsfågel vilket bidrog till försörjningen. Alla bär torkade bort. Man plockade de unga tallskotten, torkade och malde dem till mjöl och försökte dryga ut rågmjölet med detta.

Priset för en tunna råg var 30 riksdaler. För att få pengar till dessa inköp så sålde man en del av sina kreatur. För en ko kunde man få 30 riksdaler, alltså en tunna råg. På våren 1869 måste svenska staten ingripa för att utlåna penningar till inköp av spannmål för utsäde.

Nu var det livsviktigt att så för att kunna se fram mot en ny skörd. Det uppgavs att våren 1869 var all brukad jord besädd igen.

(Ur Oskar Franssons anteckningar)

Milsten från 1779

Man började sätta upp milstenar vid mitten av 1600-talet, som en följd av krögar- och gästgivarordningen av år 1649. I denna stadgades nämligen att vägarna skulle mätas med snören, så att alla mil blev lika långa och vid varje mil skulle särskilda stenar och kännemärken sättas upp. En mil på den tiden motsvarar 10.688,5 m. I 1734 års gästgivarförordning föreskrevs att milstolpar skulle sättas upp inte bara vid varje mil utan även vid varje halv och fjärdedels mil.

Utmed denna gamla landsväg som går genom byarna Fintorp- Sniparp finns de gamla milstolparna bevarade. Milstolpar sattes upp endast vid vägar som ingick i gästgiveri- och skjutsnätet d.v.s. under 1600-1700-talen längs de allmänna landsvägarna. Under 1800-talet tillkom en del härads- och sockenvägar. Milstolparnas funktion har sin förklaring i den ovan nämnda förordningen från 1649. Genom denna avskaffades nämligen den fria skjutsningen för personer på resa i kronans tjänst. Dessa fick nu betala för sig som andra resenärer, Kronan började ju ta ut en extra skatt s.k. skjutspengar varmed ämbetsmännen skulle ersättas för sina reseutlägg. De måste dock lämna noggrant specificerade

räkningar. Detta är alltså ursprunget till vårt system med reseräkningar, vilket sålunda 1989 är 340 år gammalt. Det var landshövdingarna som skulle se till att milstolpar uppsattes. I 1734 års lag fanns inga särskilda bestämmelser om stenarnas beskaffenhet eller form. I ett kungligt brev 1829 sades det att det till milstolpar skulle vara en gråsten och där ovanpå skulle det finnas en upphöjd sten med milantalet angivet. Landshövdingarna hade sålunda stor frihet att bestämma om milstolparnas utformning, vilket också tydligt avspeglar sig vid en jämförelse mellan milstolpar uppsatta under olika landshövdingar.

En av de äldsta bevarade milstolparna står i Tenhult vid Nässjövägen (Tullen) - Carl XI:s namnchiffer 1673. De allra äldsta är från början av 1670-talet och huggna i kalksten. Förutom mil och årtal är de försedda med en pampig kunglig krona och Karl XI:s namnchiffer.

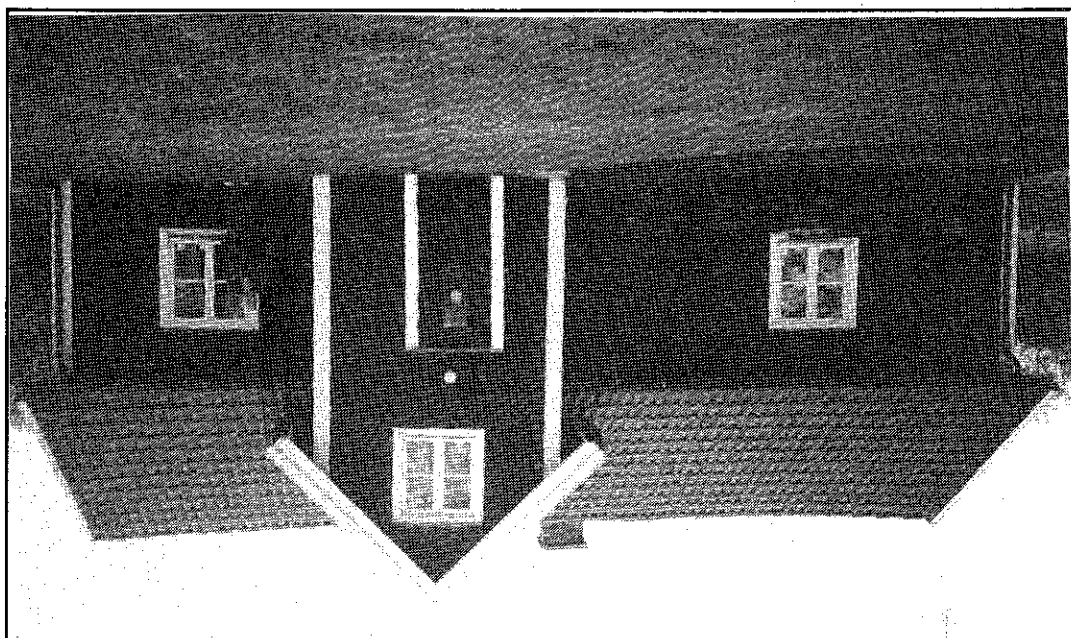
På de senare som restes under Fredrik U. Hamiltons tid som landshövding 1778-95, finns förutom mil och årtal en kunglig krona med Gustav III:s namnchiffer och landshövdingens namn.

När John A. Stedt var landshövding 1801-05 pryddes de nya milstenarna med en kunglig krona och Gustav IV:s namnchiffer jämte mil och årtal.

1835 kom de första stolparna av gjutjärn. De förekommer i N V Härad (Tranåstrakten) och har kunglig krona med Karl XIV Johans namn, mil och årtal. Under 1860-70-talen var stolparna ofta gjutna i gamla Åminne och Marieholms bruk. I och med metersystemets införande 1879-1888 och dess användning vid vägmätningar från och med 1881, slutade man sätta upp milstolpar och först 1937 avskaffades det lagrum som lagfäste uppsättning av milstolpar.

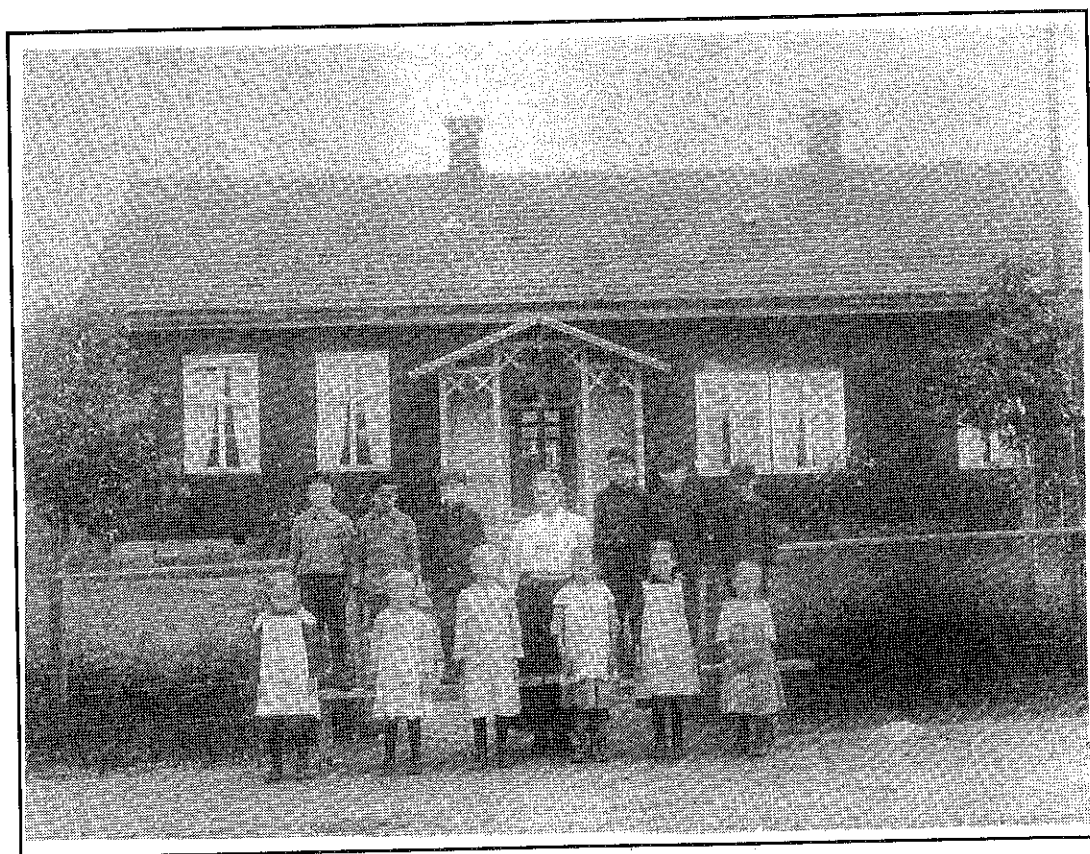
Milstolparna är fasta fornlämningar och således lagskyddade. Länsstyrelsen kan i vissa fall ge tillstånd till flyttning av milstolpar. De är en viktig och intressant del av vårt kulturarv, dels för att de har något att berätta om äldre tiders resvägar och kommunikationer och dels att de har ett konstnärligt värde.

Gården Ekön. Se sid 24

Familjen Johanna o August Jonsson
Sniparp. Se sid 41

Eva Svernsso Gård, Fintorp Norrgård
Se sid. 25

Fintorps skola
Lärarinnan Hilda Andersson
Se sid 46

DIALEKTORD SOM ANVÄNTS I FINTORP

Ankade på	ångrade
Bonke	bunke
Bju te	försöka
Brönte	brand
Bloa	blöda
Dåmm	damm
Exbrä	omedelbart
Fesk	fisk
Fyvale	avskyvärt
Förveten	nyfiken
Går	gård
Grömt	grymt
Hös	svinhuvud
Hemmaföing	varit hemmavid alltid
Ilfänas	trilskas
I ett masadra	i en följd
I afse	i kväll
Kvest	kvist
Kölafat	korg
Krätten	kräsen
Krömsen	frusen eller kall
Löcka	lycka
Lökta	lykta
Låmm	lamm
Möe	mycket
Nöttja	nyttja
Mundä	jaså
Ong	ung
Sletet	slitet
Sisan	liten sax
Spilekum	skål
Sölten	hungrig
Söna	vissna
Töst	tyst
Tvivale	uttryck

KÄLLOR

Mikrofilmade kyrkböcker

Mikrofilmade mantalslängder

Tveta Härads domböcker

Nils Emanuelssons släktforskningar

Egna anteckningar i tidigare gjorda släktforskningar

Intervjuer med många äldre människor i bygden

Gustav Lundbergs artikel om ÄLFSBORGS LÖSEN 1571

Ture Ströms bok om Rogberga

Material framtaget i studiecirkel under åren 1987-1988 i Frikyrkliga
studieförbundets regi.

Ledare: Elsie Sjöberg

Deltagare: Gunnar Svensson

Rune Johansson

Eva Svensson

Evy Johansson

Margit Jonsson

Ulla Svanström

Yngve Claesson

Erik Johansson

John Svanberg

Göran Svanberg

Helge Karlsson

Alf Johansson

